

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА МЛАДЕ 2010-2012

Сомбор, децембар 2009. године

САДРЖАЈ

Одељак 1	Увод
1.1	Уводна реч Градоначелника
1.2	Канцеларија за младе града Сомбора
1.3.	Савет за младе
Одељак 2	Принципи и вредности
Одељак 3	Контекст
3.1	Географски подаци
3.2	Демографски подаци
3.3	Анализа кључних актера
3.4	Анализа ресурса
3.5	"SWOT" анализа
3.6	Пресек стања и положаја младих
3.7	Циљне групе
Одељак 4	ПРИОРИТЕТИ
4.1	Стратешки правци
4.2	Приоритети Сомбора у домену омладинске политике
4.2.1.	Идентификовани и лоцирани проблеми који утичу на младе у Сомбору
4.2.2.	Приоритети у омладинској политици Сомбора у 2010.години
4.2.3.	Планиране активности у 2010.години (и континуирано)
Одељак 5	Повезаност ЈАПа за младе са другим стратешким документима
5.1	Повезаност са Националном стратегијом за младе
5.2	Повезаност са другим локалним стратегијама
Одељак 6	Механизми имплементације
Одељак 7	Промоција активности дефинисаних ЈАПом за младе
Одељак 8	Прилози

1.1 Уводна реч градоначелника Сомбора

Наш град је одувек био град визионарских погледа што је несумњиво довело до његовог великог просперитета током 17. и 18. века, на чему Сомбор данас баштини традицију образовања и културе европског и светског „шмека“.

Без образованих, младих људи, отвореног духа и ума нема напредних идеја које воде до крупних, визионарских погледа и промена.

Ми смо данас поносни што наши најмлађи суграђани преузимају иницијативу и својим активним учешћем у јавном животу Сомбора, утичу да политику, тачније живот у нашем граду, обликујемо и усавршавамо „по мери“ оних који представљају темељ његове будућности. Управо млади су неисцрпан ресурс на који Сомбор умногоме рачуна.

Укључивањем младих у демократске процесе у Сомбору, кроз институционализоване механизме, као што је формирање ђачких парламената, оснивања Канцеларије за младе унутар Градске управе и Савета за младе Скупштине Града, створили смо амбијент у коме су млади истински укључени у креирање сопственог живота.

Доношење темељних докумената у свим сегментима деловања једног друштвеног система, представљају стратешко полазиште за конкретне активности које доприносе промени.

Тако и овај документ представља полазиште и доказ спремности и воље наше локалне самоуправе да учини напор и према смерницама које су креирали управо они којих се овој део развоја највише дотиче, а то су млади, предузме неопходне кораке и мере које ће довести до побољшања њиховог положаја у нашој заједници.

ГРАДОНАЧЕЛНИК СОМБОРА
Немања Делић

1.2. КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЛАДЕ

Канцеларија за младе града Сомбора отворена је 15. октобра 2008.године, на препоруку Министарства омладине и спорта.

Канцеларија за младе у Сомбору ради у оквиру Градске управе града Сомбора, и смештена је у згради Скупштине града Сомбора (Трг Цара Уроша 1, Сомбор).

Партнери

Са циљем да на локалном нивоу реализује смернице дате у Националној стратегији за младе и да допринесе остварењу потреба младих у граду Сомбору, сомборска Канцеларија за младе је током првих годину дана постојања развила широку мрежу сарадње са свим локалним актерима који се баве омладинским радом у Сомбору. **Канцеларија је упућена на констатну сарадњу са здравственим, социјалним, образовним, културним и свим другим институцијама које се баве младима, а поуздане партнере је пронашла и у невладином сектору, бројним омладинским организацијама и удружењима грађана који својим пројектима покривају области: здравље, образовање, слободно време младих, итд.**

Досадашње активности

Пројекти

У првих годину дана рада, КЗМ Сомбор је самостално или у партнерству реализовала три пројекта донирана републичким и средствима других донатора.

- Пројектом **"И...крећемо!"** који је подржало Министарство омладине и спорта, КЗМ је крајем 2008. и почетком 2009.г. **технички опремила простор у којем ради, и низом промотивних активности обзнанила своје постојање млађој популацији Сомбора и локалним медијима.**
- Партнерством у пројекту **"Информисање младих о активизму у ученичким и студентским организацијама"** подржаним од стране Фонда за отворено друштво, КЗМ Сомбор је са Заједницом ученичких парламената средњих школа општине Сомбор током маја 2009.г. **реализовала низ едукативних радионица за средњошколце и студенте са циљем да се боље упознају са ученичким и студентским организацијама у свом граду, у које се могу укључити активније. Такође, у склопу овог пројекта израђени су електронски информатори "Активирај се"** који садрже статистичке и податке везане за активизам младих у Сомбору.

- Пројектом **"Зеленградски бежични парк"** који је такође финансирао Фонд за отворено друштво, КЗМ Сомбор је уз помоћ партнера из организације ДТИ ("Демократиц Транзитион Иницијативес") у **централни градски парк ("Парк Хероја")** почетком јула 2009.г. увела **бесплатан и константан бежични Интернет**, покривши највећи и најфреквентнији део ове јавне површине.

Програми и активности.

У жељи да младима приближи свет књиге, **КЗМ Сомбор је у сарадњи са "Удружењем српских издавача" организовала двонедељни Сајам књига на "Главној улици" – Улици Краља Петра I** (почетком јуна 2009.г.) организујући у склопу Сајма и претеће догађаје: гостовање књижевника, креативне радионице за најмлађе под отвореним небом и промоцију омладинског часописа.

Такође, подржавши жељу младих да се током августа 2009.г. организују музички, забавни и културни садржаји за популацију младих у граду, **КЗМ Сомбор је у сарадњи са седам НВО организација на локалу организовала тронедељну манифестацију "Сомборско лето за младе 2009"** под мотом "Креирај сам своју забаву". Манифестација је током три недеље августа нудила констатни програм за младе у граду у виду рок концерата, изложби слика и фотографија, књижевних вечери, игре турнира, техно партија и креативних радионица за најмлађе.

Са жељом да се средњошколцима у Сомбору омогући да се на занимљив и креативан начин упознају са механизмима одлучивања у институцијама ЕУ, ИФА (Институт за односе са иностранством Р Немачке) је у сарадњи са КЗМ Сомбор, а уз подршку ГТЗа и ХУН"Герхардт" 06.новембра 2009.г. организовала једнодневну симулацију институција ЕУ под називом **"Европски парламент младих"**. За пет најуспешнијих парламентарца организатор је обезбедио политичко путовање у Београд.

Ресурсни центар

КЗМ Сомбор се од краја 2008.г. развијала као ресурсни центар – технички потпуно опремљена, са институционалном подршком Града Сомбора и Министарства омладине и спорта, у **НВО сектору КЗМ Сомбор је препозната као партнер у реализацији пројеката и програма за младе**. Као резултат **техничке опремљености** (простор, техника) КЗМ Сомбор проистекли су бројни семинари, трибине и радионице намењене средњошколцима, студентима и активистима омладинских организација које је у току пролећа и лета КЗМ Сомбор организовала на тему писања пројеката, комуникације са донаторима, упознавања са оделима организовања ученичких парламената, европског програма Млади у акцији и сл.

Развијена је и информативна мрежа КЗМ Сомбор, институција и установа које се баве младима, средњошколаца и нво које се баве младима: КЗМ Сомбор је додељен део званичне презентације Града Сомбора (www.so-sombor.com), а отворена је и Face Book група **КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЛАДЕ СОМБОР**.

Акција "Новогодишње поруке младих локалној самоуправи", децембра

Рок концерт у оквиру пројекта "И...крећемо! Промоција КЗМ Сомбор" децембар 2008.г.

Средњошколци на рок концерту на Тргу Светог Троиства. децембар 2008.г.

Обележавање Међ. дана младих - "Концерт на точковима", 12.08.2009.г. ("Сомборско лето за младе 2009" реализовано у сарадњи са сомборским НВО)

Јавна расправа у оквиру пројекта "Зеленградски бежични парк", мај 2009.г.

1.3. САВЕТ ЗА МЛАДЕ

Одлуком о оснивању радних тела Скупштине Града Сомбора, од 16.10. 2008. године формиран је Савет за младе града Сомбора.

НАДЛЕЖНОСТИ:

Савет за младе, у складу са члановима 53.-55. Статута града Сомбора :

- 1) иницира и учествује у изради локалне омладинске политике у области образовања, спорта, коришћења слободног времена, повећања запослености, информисања, активности учешћа, обезбеђивању једнаких шанси, здравства, културе, равноправности полова, спречавању насиља и криминалитета, приступа правима, одрживог развоја и животне средине и другим областима од значаја за младе;
- 2) учествује у изради посебних локалних акционих планова, програма и политика у сагласности са Националном стратегијом за младе и прати њихово остваривање;
- 3) даје мишљење о питањима од значаја за младе и о њима обавештава органе Града;
- 4) даје мишљење на нацрте прописа и одлука које доноси Скупштина у областима значајним за младе;
- 5) усваја годишње и периодичне извештаје о остваривању локалне омладинске политике и локалних акционих планова и програма за младе и подноси их Скупштини, Градоначелнику и Градском већу;
- 6) иницира припрему пројеката или учешће Града у програмима и пројектима за младе у циљу унапређења положаја младих и обезбеђења остваривања њихових права која су у надлежности Града;
- 7) подстиче сарадњу између Града и омладинских организација и удружења и даје подршку реализацији њихових активности;
- 8) подстиче остваривање међуопштинске сарадње која се односи на омладину и о томе обавештава органе Града;
- 9) даје мишљење о предлозима пројеката од значаја за младе који се делимично или потпуно финансирају из буџета Града, прати њихово остваривање и даје своје мишљење надлежном органу Града.

Конститутивна седница Савета за младе одржана је 16.децембра 2008.године.

Чланове Савета за младе Града Сомбора чине:

РедБ р	СТРУКТУРА САВЕТА ЗА МЛАДЕ	
	Име и презиме	Институција
1	Александар Марковић , председник Савета	одборник
2	Никола Пејовић , потпредседник Савета	Културни центар "Лаза Костић"
3	Милана Брстило	одборник
4	Владимир Лалошевић	политичка странка
5	Маја Буловић	политичка странка
6	Рената Бачи	политичка странка
7	Бојана Тривић	политичка странка
8	Бојан Марковић	политичка странка
9	Бранислав Шошкић	политичка странка
10	Тамара Стојковић	Удружење грађана "Раванград"
11	Тибор Киш	ЦЕСИД, Удружење грађана "Сомборски омладински Боом"

ИЗРАДА ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА МЛАДЕ ГРАДА СОМБОРА

Савет за младе града Сомбора је на седници одржаној 30.04.2009.г. једногласно одлучио да се почне са израдом Локалног акционог плана за младе града Сомбора.

Половином 2009.године, Град Сомбор се укључио у пројекат оснаживања локалних самоуправа да израде локалне акционе планове за младе који спроводи Немачка организација за техничку сарадњу (ГТЗ) у сарадњи са Министарством омладине и спорта Републике Србије.

Радну групу је као привремено радно тело образовао градоначелник мр Душан Јовић, са задатком да "изради нацрт ЛАПа за младе Града Сомбора за период од 2009. до 2012.године, спроведе јавну расправу и исти достави Градском већу до 01.12.2009.године" (Решење о образовању Радне групе за израду Локалног акционог плана за младе, од 31.07.2009.г.).

Радна група броји 14 чланова, представника укупно 10 институција, установа и организација које се на локалу баве младима: Заједнице ученичких парламената, Савета за младе, Спортског савеза општине Сомбор, Центра за социјални рад, Црвеног крста, Националне службе за запошљавање, Полицијске управе Сомбор, Општинског суда Сомбор, Дома здравља и Градске управе.

САСТАВ РАДНЕ ГРУПЕ

Радну групу за израду ЛАПа за младе Града Сомбора за период од 2009 – 2012.г. чине:

1. Зорка Милошевић, председник Радне групе и представник Градске управе Града Сомбора
2. Ирина Бурка Парчетић, представник Градске управе Града Сомбора
3. Александар Марковић, представник Савета за младе Града Сомбора
4. Бојан Марковић, представника Савета за младе Града Сомбора
5. Тамара Стојковић, представник Савета за младе Града Сомбора
6. Тибор Киш, представник Савета за младе Града Сомбора
7. Дубравка Маленић, представник Заједнице ученичких парламената средњих школа општине Сомбор
8. Владимир Лалошевић, представник Спортског савеза општине Сомбор
9. Силвија Крањц, представник Центра за социјални рад
10. Гордана Савин, представник Црвеног крста
11. Јадранка Радојчић, представник Националне службе за запошљавање

12. Босиљка Остовић – Павичевић, представник Полицијске управе Сомбор
13. Весна Мартиновић, представник Општинског суда
14. Ирена Крендић, представник Дома здравља

ТОК ПРИКУПЉАЊА ПОДАТАКА:

Процесом израде Локалног акционог плана за младе Града Сомбора руководила је и координирала Канцеларија за младе Града Сомбора.

Израда ЛАПа за младе у Сомбору, текла је у три повезане фазе:

1. Фаза прикупљања неопходних података
2. Фаза одређивања проблема и изазова за младе у Сомбору и околним насељима, и одређивања приоритета за 2010.годину
3. Фаза акционог планирања и буџетирања ЛАПа за младе

Фаза прикупљања неопходних података је подразумевала препознавање ресурса (материјалних, финансијских, људских и документацијских) и локалних капацитета, у сврху њиховог ангажмана на реализацији планираних активности за младе. Такође су прикупљени основни подаци о организацијама и установама које се баве младима (адресе, бројеви телефона, тренутне активности), НВО сектору, КУДовима и хоровима који окупљају младе (већина од ових података налази се у последњем одељку овог документа, у виду прилога)¹.

Фаза одређивања проблема и приоритета за 2010.годину уследила је након што је Радна група у сарадњи са заинтересованим појединцима и организацијама кроз SWOT анализу проценила тренутну ситуацију у Сомбору која се односи на младе (SWOT анализа је саставни део овог документа). Ослањајући се на SWOT анализу, и на документ „Политика за младе општине Сомбор“², заинтересовани учесници су на састанку са Радном групом препознали 52 проблема, од којих се за 31 сматрало да су решиви у локалној средини.

1. Прикупљање података обављено је уз помоћ упитника о капацитетима, и упитника о општим подацима локалних актера. На састанку радне групе и заинтересованих учесника, процењен је утицај и заинтересованост организација и установа на локалу, на реализацији ЛАПа за младе

2. „Политика за младе општине Сомбор“ је документ који је 2006.године израдило УГ „Сомборски омладински Боом“ на основу истраживања обављених током 2004.године

Ови су проблеми ранжирани по одређеним критеријумима (хитност решавања, бројност младих које проблем погађа, постојање надлежности у локалу којима се проблем решава и постојање локалних ресурса који могу да се укључе у решавање). Већи део најургентнијих проблема обједињен је у седам приоритета за 2010.годину.

Фаза акционог планирања односила се на седам приоритетних области чије је решавање у 2010.години процењено за најбитније. Предложене су конкретне активности, као и њихови главни реализатори. Како би се проценила успешност активности, у овој су фази постављени и конкретни индикатори успешности, а све су активности увремењене јасно и прецизно. Такође, процењена су средства неопходна за остваривање планираних активности.

Промоција израде ЈАПа за младе:

Током двомесечног процеса израде ЈАПа за младе, Радна група на челу са Канцеларијом за младе позивала је све организације, установе, НВО сектор и појединце да се укључе у израду овог планског документа путем: медија, е маила, званичне интернет презентације Града Сомбора (www.so-sombor.com) и Facebook групе: Канцеларија за младе Сомбор. Медији су такође бивали обавештени о одређеним фазама израде ЈАПа за младе. Заинтересовани појединци могли су са интернет презентације Града Сомбора преузимати све неопходне податке, и путем испуњавања постављених упитника укључити се у процес.

Проблеми приликом израде ЈАПа

Највећи проблем током израде ЈАПа замладе представљало је анимирање учесника и неажурност појединих институција у прибављају потребних података. Упркос бројном НВО сектору са којима Канцеларија за младе сарађује, мали број ових организација је заиста био активан и доприносио уобличавању и изради овог планског документа.

До младих који нису у систему средњих школа током израде ЈАПа се покушавало допрети путем Интернета: интернет сајтова, е маил комуникацијом и обавештавањем младих путем Facebook-а. Нажалост, одазив младих да се активно укључе у израду ЈАПа и допринесу његовом реалнијем планирању, био је изразито мали (један представник средњошколаца и један представник Заједнице уч. парламената).

Стога је проблем анимирања заједнице да активније и свесрдније узму учешћа у изради ЈАПа за младе је био најизраженији од почетка па до краја читавог процеса.

Учесници процеса израде ЛАПa за младе:

Радна група за израду ЛАПa за младе

Средња пољопривредно-прехранбена школа (стручне службе, ученички парламент)

Основна школа „Братство јединство“ (стручна служба)

Савет за младе

Удружење педагога Западнобачког округа

УГ "Сомборски омладински Боом"

УГ „Студио 5“

УГ „Сомборски едукативни центар“

УГ „Кафка“

УГ „Community“

УГ „ОНО“ Нови Сад

УГ „СоОпен“

Предложени ЛАП за младе представља систем мера које се предлажу у раду са младима, базиране на брижљивој и опсежној анализи постојећег стања у општини Сомбор.

Одељак 2

ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ

Локални акциони план за младе Града Сомбора, у току свог рада и креирању мера за побољшање статуса младих, користиће принципе на којима је рађена Национална стратегија за младе, јер произлазе из вредносног система чији су основ Устав Републике Србије, Универзална декларација о људским правима, Конвенција УН о правима детета са Протоколима, Конвенција Савета Европе о људским правима и основним слободама и Међународни пакет о грађанским и политичким правима.

Принципи локалног плана акција су:

- **Поштовање људских права** - Обезбеђује се да сви млади имају иста права без обзира на пол, расну и националну припадност, религијско и политичко опредељење, сексуалну оријентацију, социјални статус, као и функционалне сметње/инвалидитет. Обезбеђују се равноправне могућности за развој младих засноване на једнаким правима, а у складу са потребама, властитим изборима и способностима.
- **Равноправност** - Омогућава се да сви млади имају право на једнаке шансе, на информисање, на лични развој, доживотно учење, запошљавање у складу са разноврсним сопственим карактеристикама, изборима и способностима. Обезбеђује се поштовање родне равноправности, недискриминације, слободе, достојанства, безбедности, личног и друштвеног развоја младих.
- **Одговорност** - Подстиче се и развија одговорност оних који раде са младима, као и одговорност младих у складу са њиховим могућностима.
- **Доступност** - Препознају се и уважавају капацитети младих као важног друштвеног ресурса и исказује се поверење и подршка њиховим потенцијалима: млади знају, могу, умеју. Омогућава се и обезбеђује доступност свих ресурса младима. Млади у Србији Обезбеђују се услови за очување здравља младих и квалитетно спровођење слободног времена. Афирмише се и стимулише постепено увођење и развијање инклузивног образовања на свим нивоима.
- **Солидарност** - Развија се интергенерацијска солидарност и улога младих у изградњи демократског грађанства. Подстичу се сви облици вршњачке солидарности, подстиче се култура ненасиља и толеранције међу младима.
- **Сарадња** - Подржава се и обезбеђује слобода удруживања и сарадња са вршњацима и подстиче интергенерацијска сарадња, на локалном, националном и међународном нивоу.
- **Активно учешће младих** - Обезбеђују се права, подршка, средства, простор и могућност како би млади учествовали у процесу доношења одлука, као и у активностима које доприносе изградњи бољег друштва.
- **Интеркултурализам** - Омогућава се поштовање различитости у свим областима људског живота, толеранција, као и афирмација уметничких и креативних приступа усмерених на неговање и развијање интеркултуралног дијалога међу младима.
- **Целоживотно учење** - Промовише се целоживотно учење у којем се афирмишу знање и вредности и омогућава стицање компетенција. Обезбеђује се повезивање формалних и неформалних облика образовања и развијање и успостављање стандарда у образовању.

- **Заснованост** - Обезбеђује се да сви стратешки концепти, принципи и активности који се односе на младе буду засновани на утемељеним и релевантним подацима и резултатима истраживања о младима.

3.1. ГЕОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Град Сомбор налази се на крајњем северозападу Републике Србије. Сомбор се граничи са Републиком Хрватском на западу, и Републиком Мађарском на северу.

Територија Града Сомбора се простире на површини од 1.177,22 км².

Према својој површини, град Сомбор је други по величини у Аутономној Покрајини Војводини, одмах после града Зрењанина, а са укупно **97.263 становника (попис из 2002.г.)** представља **четврти најбројнији град у АП Војводини**, одмах иза Новог Сада, Суботице и Панчева.

Према Статуту Града Сомбора ("Сл.лист града Сомбора" бр.2/2008) територију града Сомбора чине насељена места: Алекса Шантић, Бачки Брег, Бачки Моноштор, Бездан, Гаково, Дорослово, Кљајићево, Колут, Растина, Риђица, Светозар Милетић, Сомбор, Станишић, Стапар, Телечка, Чонопља и приградска насеља - салаши: Билић, Буковац, Градина, Жарковац, Козара, Ленија, Лугово, Милчић, Ненадић, Обзир, Радојевићи, Ранчево, Централа, Чичови, Шикара и Шапоње

Орографија

Регион карактерише изразито равничарско подручје од реке Дунав на Западу и у централном делу и благо нагнуто (заталасано брежуљкасто) подручје са Телечком висоравни на истоку; са просечном надморском висином од 90 м.

Клима

Регион има умереноконтиненталну климу са јасно израженим годишњим добима. Просечна количина падавина: 550-650 л/м², просечан годишњи број дана са падавинама 125, просечна годишња релативна влажност ваздуха 75 % (67 - 85%), средња годишња сума осунчења - инсолација 1.766 х/годишње (најсунчанији месец јули 270 х; најкраће осунчање - децембар 57 х) и средњом годишњом температуром од 10,5 °Ц (зима 0,5 °Ц; пролеће 11,0 °Ц; лето 19,8 °Ц и јесен 10,5 °Ц). Најчешћи ветрови су из правца северозапада (148 промила), севера (147 промила) и југоистока (114 промила).

Хидрографија

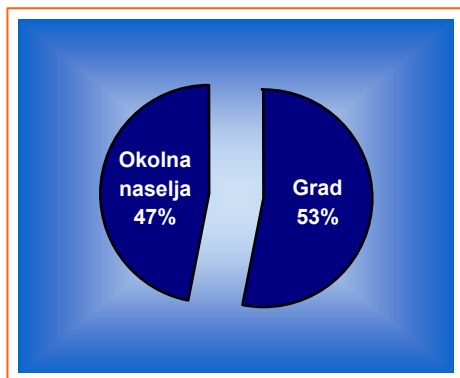
Основни водотоци у Региону се групишу око реке Дунав (66 км), те хидросистема Дунав - Тиса - Дунав (185,987 км). Подручје пресеца већи број канала, а главни су: Велики бачки канал, канал Бездан - Пригревица и канал Сомбор - Оџаци.

(извори: Званична презентација Града Сомбора: www.so-sombor.com; званична презентација Регионлане привредне коморе Сомбор: www.rpksombor.co.rs)

3.2 ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

СТАНОВНИШТВО

У граду Сомбору и околним селима према последњем попису из 2002.године, живи укупно 97.263 становника.

Највећи број становника гравитирао је у град Сомбор, који данас броји 51.471 житеља. У околним насељима живи укупно 45.792 становника.

У последње три деценије, у Сомбору је, укључујући и околним насељима, приметан благи пад броја становника: од пописа из 1971. до 2002.године у општини Сомбор забележено је 1905 становника мање.

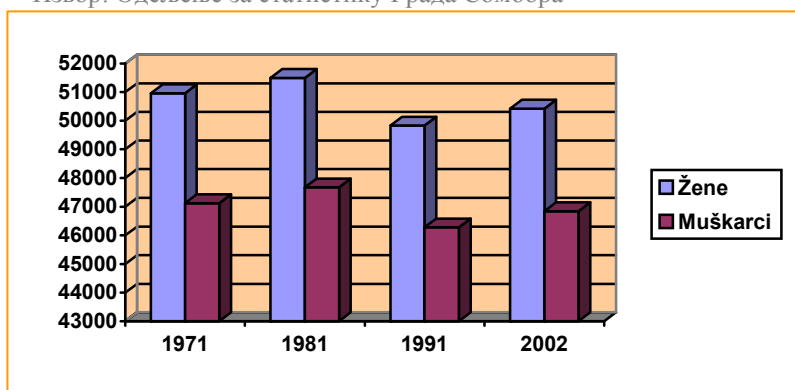
Међутим значајнији тренд опадања броја становника запажен је од 2002.године. Према проценама Републичког завода за статистику, на територији општине Сомбор је 2007.г. живело 91.631 ст., што је за 5632 становника мање од броја који је последњим пописом утврђен (РЗЗС, "Општине у Србији 2008", стр.16-Општи подаци). Оваква процена указује да је само у претходних 5 година број становника сомборске општине смањен готово три пута више, него што је то био случај у протеклих 30 година. До смањења броја становника довео је значајан пад наталитета, али и мигрирање становништа из Сомбора ка другим градовима.

Полна структура је остала готово непромењена (видети Табелу бр.1 и Графикон број 1.) У општини Сомбор бројније су жене (51.84%) него мушкарци (48.16%).

Табела бр. 1 – укупан број становника према полу у 1971.г., 1981.г., 1991.г. и 2002.г.

Укупан број становника према полу у четири пописне године						
Година	Тотал становника	Број мушкараца	%	Број жена	%	Број жена на 100 мушкараца
1971	98080	47120	48.04	50960	51.96	108.5
1981	99168	47673	48.07	51495	51.93	108.0
1991	96105	46276	48.15	49829	51.85	107.7
2002	97263	46839	48.16%	50424	51,84	107.6

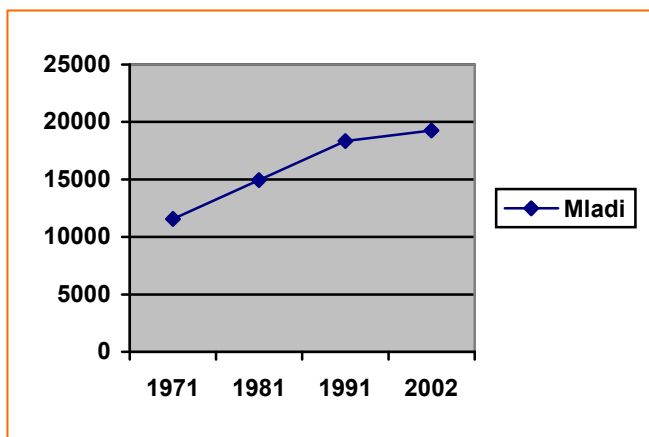
Извор: Одељење за статистику Града Сомбора

Графикон бр. 1 – Полна структура становника у последњих 30 година

СТАРОСНА СТРУКТУРА

Најбројније категорије становника у Сомбору су лица старости између 35 и 54 године, а који су уједно и радно способно становништво. Ова категорија чини 29.8 % становника општине Сомбор. У односу на остале категорије, проценат ове узрасне групе је у последњих 30 година у благом повећању: у 1971.години грађани узраста од 35 до 54 су чинили 24.3%, у 1981.години 28.7%, у 1991.години 28.5% и у 2002.години 29.8%.

Млади у општини Сомбор, који су према Националној стратегији одређени као особе узраста од 15 до 30 година, тренутно чине 19,8 % становника у општини Сомбор (19.258 ст). У последњих 30 година, број младих се, у односу на остале категорије становника, повећава: у 1971.г. попис је забележио укупно 11.571 младог човека узраста од 15 до 29 година, у 1981.години 14.937, у 1991. години 18.326 и у 2002.години 19.258 младих лица.

Графикон бр.2. – Приказ броја младих по годинама пописа.

Табела бр.2 – Старосна структура становништва према попису становника из 1971.г., 1981.г., 1991.г. и 2002.г.

<i>Старосна структура становништва</i>								
Старосна група (год)	Број 1971	%	Број 1981	%	Број 1991	%	Број 2002	%
0-9	6377	6.5	12809	12.9	10980	11.4	8768	9.0
10-14	3440	3.5	6175	6.2	6394	6.6	5650	5.8
15-19	4216	4.3	6600	6.6	6124	6.4	6394	6.6
20-24	4345	4.4	6730	6.8	5987	6.2	6634	6.8
25-29	3010	3.1	7607	7.7	6215	6.5	6230	6.4
30-34	3707	3.8	8260	8.3	6509	6.8	6131	6.3
35-54	23880	24.3	28479	28.7	27421	28.5	29033	29.8
55-64	4816	4.9			13466	14.01	11488	11.8
65 и више	3155	3.2			12534	13	16094	16.5
Непознато	0	0			475	0.5	355	0.4
УКУПНО:	98080	100	99168		96105	100	97263	100

Извор: Одељење за статистику Града Сомбора

Природни прираштај и тенденције -

Тенденција опадања наталитета и броја живорођених присутна је у последњих 50 година. Од 1963.године наталитет почиње драстично да опада, да би се почев од 1991.године на територији града Сомбора укључујући и околна насеља рађало мање нових становника него што их је умирало. Природни прираштај је у 2008.години још додатно опао: прошле године је рођено чак 803 лица мање него што их је умрло, чиме Сомбор од 1963.године бележи највећи пад наталитета.

Број становника Сомбора се, судећи по статистичким подацима, постепено смањује: процене Републичког завода за статистику указују да је у општини Сомбор у 2007.години живело укупно 91.631 становника. На смањење становника осим вишедеценијског негативног природног прираштаја утичу и миграције становника.

Табела бр.3 – Природни прираштај

Природни прираштај са основним подацима		
Подаци/попис	2002	2005
Број живо рођених	872	803
Број умрлих.	1501	1489
Природни прираштај	-6.4	-7.3
Ванбрачно рођених		
Заведених бракова	501	468
Разведених бракова	150	161

Табела бр.4 – Витална статистика у годинама пописа од 1963. до 2002.г. уз податке за 2005. и 2008.годину

Град Сомбор	1963	1971	1981	1991	2002	2005	2008
Живо рођени	1421	1224	1246	1118	872	803	710
Умрли	886	1029	1231	1333	1501	1489	1513
Природни прираштај	535	195	15	-215	-629	-686	-803

Извор: Одељење за виталну статистику, Републички завод за статистику

Графикон бр.3: Однос живорођених и умрлих лица на територији Града Сомбора са околним насељима, према статистичким подацима из година у којима се вршио попис становника

Error!

Bookmark

not

defined.

Национална структура становништва -

Град Сомбор је са околним насељима вишенационална и мултикултурална средина. Према попису становника из 2002.године, у граду је са околним насељима регистровано чак 21 националности. Због различите методологије прикупљања података током претходна четири пописа, немогуће је прецизно пратити националну демографију.

Табела бр.5 – Демографска структура становника у општини Сомбор (град Сомбор и околна насеља) за године: 1971.,1981.,1991. и 2002.г.

НАРОД	1971	1981	1991	2002	НАРОД	1971	1981	1991	2002
Срби	48858	46.957	48.895	59.799	Бугари		39		32
%	49.81	47.4	50.88	61.48	%		0.03		0.03
Мађари	22233	18.813	15.397	12.386	Муслимани	130	107	153	94
%	22.67	19.0	16.02	12.73	%	1.33	0.1	0.16	0.10
Македонци	283	304		167	Црногорци	594	953	1014	926
%	0.29	0.3		0.17	%	0.61	1	1.05	0.95
Румуни		408	116	250	Буњевци				2730
%		0.5	0.12	0.26	%				2.81
Словаци		116	102	117	Албанци	117	108	109	100
%		0.1	0.11	0.12	%	0.12	0.1	0.11	0.10
Југословени	4355	14.058	15.330	5.098	Украинци		7		27
%	4.44	14.2	15.95	5.24	%		0.0		0.03
Роми	94	83	117	415	Чеси		16		16
%	0.00	0.1	0.12	0.43	%		0.0		0.02
Хрвати	19072	15.228	8.693	8.106	Власи		3		0.0
%	19.45	15.4	9.04	8.33	%		0.0		0.0
Словенци	207	163		81	Бошњаци				30
%	0.21	0.2		0.08	%				0.03
Немци		997		339	Горанци				42
%		0.3		0.35	%				0.04
Русини				75	Руси				35
%					%				
Остали		820	6170	674					
		0.8	6.42	0.69					

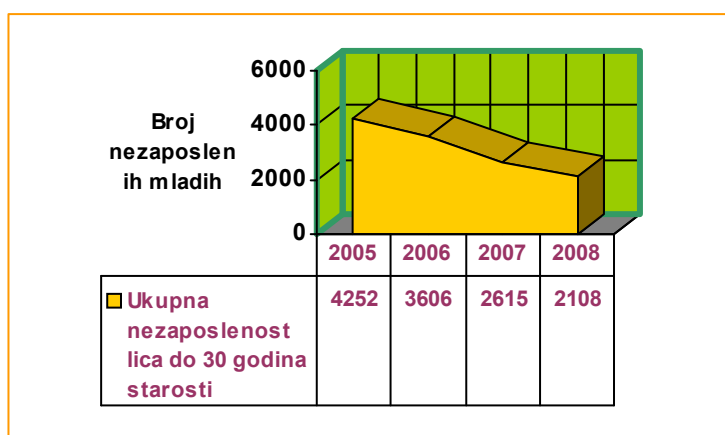
Извор: Републички завод за статистику

Незапосленост младих -

Пратећи статистику незапослених лица узраста до 30.година за период од 2005. до 2008.године приметан је пад броја незапослених лица у Сомбору и у сомборским околним насељима: **у 2005.години се на евиденцији Националне службе за запошљавање налазило 4252 лица, а три године касније овај број је умањен за 2.144 лица, и износио је 2108 незапослених младих људи.**

Стручњаци из Националне службе за запошљавање указују да је до значајног пада у евидентираном броју младих лица до 30 година дошло из више разлога.

До смањења евидентираних незапослених младих људи је дошло:

Графички приказ бр.4 : Незапосленост младих (узраст до 30.година)

са територије Града Сомбора и околних насеља, према евиденцији Националне службе за запошљавање, приказана за године:2005.г., 2006.г., 2007.г. и 2008.г.

- Повећањем стопе запошљавања у претходном периоду од 2005 до 2008 године, а посебно у овој категорији лица.
- Држава је у овом периоду систематски постицала програме запошљавања младих и стимулисала послодавце за мере субвенционисаног запошљавања младих лица.
- До смањења евидентираног броја дошло је и због ригорозније примене

прописа и активних мера запошљавања на нивоу целе Републике Србије. Значајан број неактивних младих особа скинут са евиденције овим путем

- У вези са овим свим трендовима је и промена укупне структуре незапослених лица са много већим приливом особа старијих од 45 и 50 година, због познатих процеса вишкова радне снаге у транзицији привреде.

Табела бр.6 – Укупан број и структура незапослених лица по стручној спреми за период од 2005. до 2008.г.

Подаци за 2005 годину	Мушкарци	Жене	УКУПНО
Укупан број незапослених лица	6418	6274	12692
Укупан број незапослених лица до 30 год.	2141	2101	4252
Незапослена лица са 1 степеном квалификације до 30 год. старости	509	478	987
Незапослена лица са 2,3,4 и 5 степеном стручне спреме до 30 год. старости	1545	1448	3003

Незапослена лица са вишом и високом стручном спремом до 30 год старости	87	175	262
---	----	-----	-----

Подаци за 2006 годину	Мушкарци	Жене	УКУПНО
Укупан број незапослених лица	5626	5535	11161
Укупан број незапослених лица до 30 год.	1867	1739	3606
Незапослена лица са 1 степеном квалификације до 30 год. старости	421	383	804
Незапослена лица са 2,3,4 и 5 степеном стручне спреме до 30 год. старости	1366	1213	2579
Незапослена лица са вишом и високом стручном спремом до 30 год старости	80	143	233

Подаци за 2007 годину	Мушкарци	Жене	УКУПНО
Укупан број незапослених лица	4062	4091	8153
Укупан број незапослених лица до 30 год.	1348	1267	2615
Незапослена лица са 1 степеном квалификације до 30 год. старости	294	247	541
Незапослена лица са 2,3,4 и 5 степеном стручне спреме до 30 год. старости	999	888	1887
Незапослена лица са вишом и високом стручном спремом до 30 год старости	55	132	187

Подаци за 2008 годину	Мушкарци	Жене	УКУПНО
Укупан број незапослених лица	3238	3346	6584
Укупан број незапослених лица до 30 год.	1044	1064	2108
Незапослена лица са 1 степеном квалификације до 30 год. старости	206	178	384
Незапослена лица са 2,3,4 и 5 степеном стручне спреме до 30 год. старости	773	751	1524
Незапослена лица са вишом и високом стручном спремом до 30 год старости	65	135	200

Извор: Национална служба за запошљавање, филијала Сомбор

Графички приказ број.5: Број незапослених жена и мушкараца у граду Сомбор и околним насељима, старости до 30 година, по евиденцији Националне службе за запошљавање, за период од 2005. до 2008.године.

Error! Bookmark not defined.

3.3. АНАЛИЗА КЉУЧНИХ АКТЕРА

ИНСТИТУЦИЈА	Структуре које раде са младима, програми који се спроводе и ресурси који постоје за рад са младима
<p style="text-align: center; writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Локална самоуправа</p>	<p>СТРУКТУРЕ КОЈЕ РАДЕ СА МЛАДИМА:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЛАДЕ, Трг Цара Уроша 1, 25 000 Сомбор, тел: 025/468-105 www.co-сомбор.цом ▪ САВЕТ ЗА МЛАДЕ (Савет за младе је радно тело Скупштине града Сомбора).
	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ СА МЛАДИМА:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Финансирање програма НВО који се односе на младе (Прилог број 1) ▪ Финансирање школског спорта ▪ Стипендије за младе спортисте – из градског буџета се финансира 5 спортиста у екипним спортовима, и 5 спортиста у индивидуалним спортовима. ▪ Стипендирање пет најбољих бруцоша и најбољег матуранта средњих школа у Сомбору ▪ Суфинансирање размене ученика Сомбор-Кишпешт ▪ Регресирање трошкова ђака путника ▪ Обука из прве помоћи (спроводи је Црвени крст) ▪ Давалаштво крви (спроводи га Црвени крст)
	<p>РЕСУРСИ:</p> <p><u>Финансијски ресурси:</u> Буџет Града Сомбора <u>Материјални ресурси</u> (просторије за одржавање семинара) <u>Технички ресурси</u> (техника за одржавање семинара) <u>Људски ресурси:</u> Стручне службе Градске управе)</p>
<p style="text-align: center; writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Социјална заштита</p>	<p>СТРУКТУРЕ КОЈЕ РАДЕ СА МЛАДИМА:</p> <p>ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД, Ул. Карађорђева 4, 25 000 Сомбор, тел: 025/482-499</p>

СТРУКТУРЕ КОЈЕ РАДЕ СА МЛАДИМА:

▪ СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

У школској 2009/2010.г. укупно 4152 ђака похађа седам средњих школа у Сомбору: Гимназију "Вељко Петровић", Средњу техничку школу, Средњу медицинску школу "Др Ружица Рип", Средњу текстилну школу "Свети Сава", Средњу економску школу, Средњу пољопривредно-прехрамбену школу и Средњу школу за основни и средње музичко образовање.

Списак средњих школа у Сомбору са бројем уписаних ђака налази се у Прилогу бр 2 .

▪ ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ СОМБОР

Подгоричка 4, 25 000 Сомбор
тел: 025/22-030, 28-986

• ВИША ЗДРАВСТВЕНА САНИТАРСКА ШКОЛА „ВИСАН“

(смештена у просторијама Средње медицинске школе у Сомбору)

• УНИВЕРЗИТЕТ МЕГАТРЕНД,

Венац Радомира Путника број 1, Сомбор
Тел: 025/420-974, 025/26-669

▪ ЗАЈЕДНИЦА УЧЕНИЧКИХ ПАРЛАМЕНАТА ОПШТИНЕ СОМБОР

▪ СТУДЕНТСКИ ДОМ „ДР ЗОРАН ЂИНЂИЋ“

Подгоричка бб
Тел:025/ 462-626

▪ ДОМ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА ОПШТИНЕ СОМБОР

Стапарски пут 1а, Сомбор
Тел:025/433-660

ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:

- У процесу својих редовних обавеза, средње школе у граду одржавају секције за ученике из бројних предмета и области, и рад са ванредним ученицима.
- У Средњој економској школи у Сомбору одвијају се пројекти:"Одмор од рата" (мировни кампови на којима се млади из Сомбора друже са младима из РХрватске и РБиХ); "Млади Прометеј" (семинари за ученике на теме: дечја права, грађанско друштво, медији), "Пројекат грађанин", "Мултипликација-живети толерантно" (радионице за ученике на различите теме и обележавање међународних дана). Поједини пројекти се одвијају са сомборским УГ"Раванград"
- У Средњој пољопривредној школи се одвија процес медијације (ненасилног решавања конфликта) међу вршњацима. У шк.2009/2010.г. улази III генерација вршњачких медијатора.

	<p>Школа је обезбедила и "Кутак за медијацију" – просторију у којој ученички медијатори решавају конфликте. Такође, у овој школи се током 2009.г. реализује пројекат "Хоћу да знам, и хоћу да радим" у сарадњи са НВО "Женска алтернатива"</p> <ul style="list-style-type: none"> У Дому ученика средњих школа општине Сомбор у школској 2009/2010.г. смештено је укупно: 249 ученика. За кориснике Дома организују се спортске и културне секције. У спортске секције спадају: стрељаштво, мали фудбал, одбојка, стони тенис, шах, а у културне секције: драмска и литерарна секција и фолклор.
	<p>РЕСУРСИ:</p> <p><u>Материјални ресурси:</u> сале за физичко, учионице, стручни кабинети, амфитеатар, воћњаци, 40 двокреветних соба (Студентски дом), 3 једнокреветне собе (Студентски дом), 4 апартмана која се могу изнајмљивати (Студентски дом), 89 трокреветних и двокреветних соба са купатилима (Дом ученика средњих школа), сопствена кухиња(опремљена) као и трпезарија (Дом ученика средњих школа општине Сомбор)</p> <p><u>Технички ресурси:</u> пољопривредна механизација, канцеларијска техника</p> <p><u>Људски ресурси:</u> стручни кадрови, васпитачи, искуство у раду са младима</p>
Запошљавање	<p>СТРУКТУРЕ КОЈЕ РАДЕ СА МЛАДИМА:</p> <ul style="list-style-type: none"> НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ Апатински пут бр.1, 25000 Сомбор тел:025/464-000 РЕГИОНАЛНА АГЕНЦИЈА ЗА РАЗВОЈ МСПП СОМБОР Трг Цара Лазара 1, Сомбор тел:025/421-127
	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Саветовање у процесу тражења посла, Информисање о слободним радним местима(путем публикације "Послови", сајмова запошљавања или уз помоћ саветника за запошљавање), спровођење програма активног тражења посла (обуке за активно тражење посла, клуб за активно тражење посла, тренинг амоефикасности, сајмови запошљавања, јавни радови, субвенције за отварање нових радних места, програм "Прва шанса", програми обука за рад на новим пословима" Обуке за старт уп кредите Обуке из области омладинског предузетништва
	<p>РЕСУРСИ:</p> <p><u>Материјални ресурси:</u> сале, кабинети</p> <p><u>Технички ресурси:</u> канцеларијска техника</p> <p><u>Људски ресурси:</u> стручни кадрови, искуство у раду са младима</p> <p>Развијени партнерски односи са другим институцијама</p>

Здравство	<p>СТРУКТУРЕ КОЈЕ РАДЕ СА МЛАДИМА:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ЦРВЕНИ КРСТ, Апатински пут 19, 25 000 Сомбор тел:025/431-430 ▪ САВЕТОВАЛИШТЕ ЗА МЛАДЕ, Дом здравља "др Ђорђе Лазић"- Школски диспанзер Улица Мирна, 25 000 Сомбор тел: 025/460-450
	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Међународни омладински кампови ▪ Летње школе са различитим темама ▪ Обуке и такмичења у давању прве помоћи ▪ Едукације, акције ▪ Обележавања међународних дана
	<p>РЕСУРСИ:</p> <p><u>Материјални ресурси:</u> две сале у дворишту Црвеног крста површине 200м² за активности младих, кампиралиште у Бачком Моноштору</p> <p><u>Технички ресурси:</u> справе за фитнес</p> <p><u>Људски ресурси:</u> Вршњачки едукатори из области: прва помоћ, превенција болести зависности, анти трафикинга, АИДСа, добровољног давалаштва крви (34 лица)</p>
Цивилни сектор	<p>СТРУКТУРЕ КОЈЕ РАДЕ СА МЛАДИМА:</p> <p>На територији града Сомбора са околним насељима активно је око 10так НВО које се баве младима (списак НВО које се у граду Сомбору и околним насељима баве младима можете наћи у Прилогу број 3)</p>
	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Обуке, тренинзи, едукација ▪ Омладински кампови ▪ Размене студената и средњошколаца ▪ Студијска путовања младих у друге земље ▪ Трибине, округли столови ▪ Издавање часописа младих аутора ▪ Организовање изложби фотографија младих аутора ▪ Пројекције филмова ▪ Организовање свирки, концерата, техно партија ▪ Рад у природи (еколошке теме) ▪ Организовање хуманитарних акција ▪ Промоција здравих стилова живота ▪ Промоција волонтеризма међу младима ▪ Волонтерски рад ▪ Обележавања међународних дана од значаја за младе (Међународни дан младих итд) ▪ Истраживања чија је циљна група младих ▪ Омладинске иницијативе

Полиција	<ul style="list-style-type: none"> МУП РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ – Полицијска управа у Сомбору Трг Цара Уроша 1, Сомбор тел:025/466-504
	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ: Нема посебних програма који се тичу младих</p>
Судство	<ul style="list-style-type: none"> ОПШТИНСКИ СУД Венац Степе Степановића, тел:025/22-221
	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ : Нема посебних програма који се тичу категорије младих</p>
Медији	<p>На нивоу града постоје следећи медији:</p> <ul style="list-style-type: none"> НЕДЕЉНИК "СОМБОРСКЕ НОВИНЕ" СА САДРЖАЈЕМ ЗА МЛАДЕ, "ДУНАТАЈИ", ТВ "СПЕКТАР", ТВ КАНАЛ 54, РТВ "СРЕЋЕ", РАДИО СОМБОР, РАДИО ФОРТУНА, РАДИО "БЛАГОВЕСНИК" И РАДИО МАРИЈА
	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Медији у својим редовним информативним емисијама/издањима информишу и о садржајима и активностима у граду које се тичу младих Од 2003.године активан је интернет сајт: www.soinfo.org који дневно ажурира УГ "СоОпен". Сајт објављује дневне градске вести из разних области, нуди информације о Сомбору, као и форуме који окупљају велики број младих. До 2009.године сајт соинфо.орг има регистрованих 2.953 сталних чланова. Бележи око 1.000 посета дневно. Школски часописи: Новинарска секција Средње економске школе издаје часопис
Спортске организације и удружења	<p>СТРУКТУРЕ КОЈЕ РАДЕ СА МЛАДИМА:</p> <ul style="list-style-type: none"> СПОРТСКИ ЦЕНТАР "СОКО" (одржава 9 капиталних спортских објеката) Венац Радомира Путника 11 тел:025/22-331 СПОРТСКИ САВЕЗ ОПШТИНЕ СОМБОР Венац Радомира Путника 11 тел: 025/436-787 (* У Прилогу број 4 се налази Календар спортских такмичења у 2009/2010.години) СПОРТСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ:На територији града Сомбора са околним насељима регистровано је 90 спортске организације.

<p>Друге друштвене организације и удружења која се баве младима (КУДови....)</p>	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Школски спорт (Спортски савез општине Сомбор у сарадњи са основним и средњим школама и Педагошким факултетом) ▪ Спортска такмичења, турнири...
	<p>РЕСУРСИ:</p> <p><u>Материјални ресурси:</u> На територији читавог града и околних насеља постоји укупно 109 спортских објеката (овај податак укључује и терене у школама). Реч је о фудбалским, рукометним, кошаркашким, одбојкашким, тениским, боћарским теренима, мултифункционалним салама и отвореним и затвореним базенима. 51 спортски терен је изграђен у граду који броји 51.471 становника, а преосталих 56 терена смештени су по околним селима у којима живи 45.792 становника.</p> <p><u>Људски ресурси:</u> Обучени тренери</p> <p><u>Документацијски ресурси:</u> Спортски савез општине Сомбор поседује базе података које се односе на клубове и школе.</p>
<p>Друге друштвене организације и удружења која се баве младима (КУДови....)</p>	<p>СТРУКТУРЕ КОЈЕ РАДЕ СА МЛАДИМА:</p> <ul style="list-style-type: none"> • На територији града са околним насељима активан је 21 КУД. Велики број чланова КУДова чине млади (списак КУДова који делују у граду и околним насељима могу се пронаћи у Прилогу број 5) ▪ На територији града активно су бројни хорова и аматерска друштва у којима делују и омладинске секције (Прилог број 6)
	<p>ПРОГРАМИ КОЈИ СЕ СПРОВОДЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Учешће на општинским и зонским смотрама ▪ Неговање традиције и културе народа кроз концерте и наступе ▪ интеркултуралне размене (регионални и интернационални ниво) ▪ организовање забавних садржаја (концерти, пројекције документарних филмова, представе, изложбе слика и фотографија...) ▪ учешће на Општинским, Зонским, Покрајинским и Републичким смотрама (КУДови).

3.3. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋИХ РЕСУРСА

Постојеће ресурсе на локалном нивоу препознајемо као: материјалне, финансијске, људске и документацијске ресурсе:

1. У материјалне ресурсе убрајамо просторије и објекте, као и просторе који се могу користити у сврху окупљања младих или обуке младих.

2. У финансијске ресурсе убрајамо све постојеће изворе финансирања, укључујући и самофинансирање.

3. Приликом израде мапе људских ресурса ослонили смо се на стручни кадар који је запослен или сарађује како са средњим школама у граду, тако и са бројним организацијама и установама у локалу, и по пројектним активностима и са НВО сектором. Поуздан ресурс представљају и волонтери појединих организација као и вршњачки едукатори.

4. Приликом разврставања документацијских ресурса, приказане су врсте (и базе) података којима располажу сомборске установе и организације, али и постојећи стратешки и плански документи на републичком, покрајинском и локалном нивоу.

У лоцирању постојећих ресурса приликом израде ЛАПа за младе учествовале су институције, установе, средње школе и невладине организације које делују у Сомбору.

ВРСТА РЕСУРСА	ПОСТОЈЕЋИ РЕСУРСИ	ПРУЖАЛАЦ ПОСТОЈЕЋЕГ РЕСУРСА	НЕДОСТАЈУЋИ РЕСУРСИ	ПРУЖАЛАЦ ПОТЕНЦИЈАЛНОГ РЕСУРСА
МАТЕРИЈАЛНИ РЕСУРСИ	109 спортских терена (од којих се 51 терен налази у граду, а преостали у околним насељима). Реч је о: фудбалским, рукометним, кошаркашким, одбојкашким, тениским, боћарским, мултифункционалним салама као и отвореним и затвореним базенима.	<ul style="list-style-type: none"> Основне и средње школе, Месне заједнице, Спортски клубови (списак постојећих клубова налази се у Прилогу бр), Педагошки факултет 	<ul style="list-style-type: none"> Финансијска средства за одржавање постојећих спортских терена и објеката 	<ul style="list-style-type: none"> Републички буџет Покрајински буџет Сопствена средства спортских клубова Сопствена средства месних заједница Сопствена средства основних и средњих школа која располажу физкултурним салама
	9 капиталних спортских објеката у граду Сомбору	<ul style="list-style-type: none"> Спортски центар „Соко“ 	<ul style="list-style-type: none"> Финансијска средства за одржавање капиталних објеката 	<ul style="list-style-type: none"> Републички буџет Покрајински буџет Међународни и домаћи донатори Бизнис сектор

M A T E R I J E				<ul style="list-style-type: none"> • НВО сектор (кроз пројектну активност)
	Просторије за обуке-рад, опремљени кабинети, учионице	<ul style="list-style-type: none"> • Градска управа Града Сомбора (просторије у згради „Жупаније“ и Старој Градској кући), Културни центар „Лаза Костић“ (Мала сала), • Градска библиотека „Карло Бијелички“ (Дечје пријемно одељење), • Дом ученика средњих школа у Сомбору, • Национална служба за запошљавање, • Средње школе у Граду Сомбору, • УГ „Сомборски омладински Боом“ • Црвеног крста (две сале у згради) • Канцеларија УГ "Сомборски едукативни центар" 	<ul style="list-style-type: none"> • Финансијска средства за техничко опремање и адаптацију постојећих просторија 	<ul style="list-style-type: none"> • Републички буџет • Покрајински буџет • Међународни и домаћи донатори • Бизнис сектор
	Просторије за одржавање јавних трибина и округлих столова	<ul style="list-style-type: none"> • Градска управа Града Сомбора (просторије у згради „Жупаније“ и Старе градске куће), • Културни центар „Лаза Костић“ (Мала сала), • Дом ученика средњих школа у Сомбору, • Народно позориште у Сомбору • Педагошки факултет (амфитетар) 	<ul style="list-style-type: none"> • Финансијска средства за бољу техничку опремљеност већ постојећих просторија 	<ul style="list-style-type: none"> • Републички буџет • Покрајински буџет • Међународни и домаћи донатори • Бизнис сектор
Отворени и затворени простори за одржавање јавних догађаја	<ul style="list-style-type: none"> • Културни центар „Лаза Костич“ (Велика сала и двориште), • Спортски центар „Соко“ (двориште и 	<ul style="list-style-type: none"> • Финансијска средства за адаптацију и 	<ul style="list-style-type: none"> • Републички буџет • Покрајински буџет • Међународни и 	

		<ul style="list-style-type: none"> • фоаје „Партизана“, ГХ „Мостонга“), • ФК „Раднички“ (спортски терен), • Народно позориште Сомбор, • Градски музеј (Галерија савремене уметности), • Градска управа (двориште и Свечана сала у згради „Жупаније“) • Школски отворени клуб (Гимназија „Вељко Петровић“) 	<ul style="list-style-type: none"> • опремање постојећих просторија • Техничка опремљеност постојећих просторија (озвучење, звучна изолација...) 	<ul style="list-style-type: none"> • домаћи донатори • Бизнис сектор
	Опремљени камп у природи код Бачког Моноштора	<ul style="list-style-type: none"> • Црвени крст 	<ul style="list-style-type: none"> • Финансијска средства за бољу опремљеност постојећег кампа 	<ul style="list-style-type: none"> • Републички буџет • Покрајински буџет • Међународни и домаћи донатори • Бизнис сектор
ФИНАНСИЈСК И РЕСУРСИ	Финансирање спортских друштава, локалних НВО и делатности које се тичу младих	<ul style="list-style-type: none"> • Буџет Града Сомбора 		<ul style="list-style-type: none"> • Страни и домаћи донатори
	Стипендирање младих талената	<ul style="list-style-type: none"> • Буџет Града Сомбора (стипендије Фонда „Лаза Костић“, стипендије за младе спортсите) • ХУН „Герхардт“ (стипендирање средњошколаца за студијска путовања у иностранство) 		<ul style="list-style-type: none"> • Министарство омладине и спорта (Фонд за младе таленте) • Министратсво културе (стипендирање студијских путовања и научних радова) • Амбасаде страних држава у Републици Србији • НВО сектор
РЕ	Стручњаци за рад са младима: професори, педагози, психолози	<ul style="list-style-type: none"> • Средње школе у граду Сомбору • Педагошки факултет 		

		<ul style="list-style-type: none"> • Саветовалиште за младе • Центар за социјални рад • Дом средњих школа у Сомбору • УГ "Сомборски едукативни центар" 		
	Стручњаци за професионалну оријентацију, и обуке у вези запошљавања и samozapošljavanja	<ul style="list-style-type: none"> • Национална служба за запошљавање • Регионална агенција за развој МСПП 		
	Стручњаци из области превенције здравља и неговања здравих стилова живота	<ul style="list-style-type: none"> • Саветовалиште за младе • Дом здравља „Др Ђорђе Лазић“ • Црвени крст • Друштво психолога западнобачког округа 		
	Обучени вршњачки едукатори	<ul style="list-style-type: none"> • Саветовалиште за младе • Црвени крст • Средња пољопривредна школа 		
	Волонтери	<ul style="list-style-type: none"> • Црвени крст • УГ „Сомборски омладински Боом“ • УГ „Раванград“ • УГ „Студио 5“ • Одред извиђача „Раванград“ • УГ "Сомборски едукативни центар" 		

ДОКУМЕНТАЦИЈСКИ РЕСУРСИ

	<p>Базе података, истраживања</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Спортски савез општине Сомбор (базе података о спортским клубовима) • Спортски центар „Соко“ (евиденција о стању капиталних спортских објеката) • Национална служба за запошљавање • УГ „Сомборски омалдински Боом“ („Политика за младе општине Сомбор“, истраживање о мобилности младих) • Канцеларија за младе Сомбор (подаци о НВО који се баве младима, актуелним пројектима и расписаним конкурсима) 		
	<p>Постојећи документи који се у целиности или само у једном делу тичу младих</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Национална стратегија за младе (усвојена 9.маја 2008.г.) • Акциони план за спровођење Националне стратегије за младе за период од 2009. до 2014.године (усвојен 22.јануара 2009.г.) • Стратегија одрживог развоја општине Сомбор, • Стратегија социјалне заштите града Сомбора • Локални акциони план за унапређење образовања Рома у општини Сомбор за период од 2006 до 2010. године 		

АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋИХ УСЛУГА ЗА МЛАДЕ И ПРЕДЛОГ НЕДОСТАЈУЋИХ

Анализа постојећих активности и програма намењене младима у Сомбору и околним насељима, показује да сомборска средина има доста садржаја које нуди младим особама. Ови садржаји су бројни и захватају широке области од неформалног образовања, здравља младих, културе и стваралаштва младих до афирмације талентованих учника и студената и запослења младих особа.

Постојећи програми и садржаји за младе, могу се разврстати на:

1. неформално образовање – подразумева разноврсне и бројне, али повремене тренинге, семинаре и обуке на најразличитије теме,
2. активности којима се међу млађом популацијом промовишу здрави стилови живота и позитивне вредности у друштву,
3. омладинске кампове – организоване на територији Сомбора или кампове у којима учествују млади из Сомбора
4. бројне акције којима се обележавају светски дани од важности за млађу популацију (попут Међународног дана младих, Међународност дана волонтеризма, борбе против АИДСа итд)
5. спортске активности – укључују спортска такмичења, манифестације, пријатељске утикмице и рекреативно бављење спортом од стране младих
6. школски спорт – подразумева спортска такмичења ученика основних и средњих школа, а која реализује Спортски савез општине Сомбор
7. музички догађаји – подразумевају концерте, свирке, техно партије и разноврсне музичке програме који се организују за младе или од стране младих
8. забава за младе – у коју спадају сви програми културног, забавног или едукативног карактера намењених младима
9. неговање традиције и културне баштине – подразумева ангажман младих у постојећим КУДовима и аматерским удружењима или певачким друштвима
10. афирмација стваралаштва младих – у смислу приказивања остварења младих аутора и уметника
11. подршка младим талентима – подразумева омогућавање успешним младим људима да се развијају и усавршавају било кроз стипендије, размене студената и ученика или студијска путовања
12. информисање младих о могућностима запослења и повећање њихових компетенција у тражењу посла – у ову активност се сврставају све обуке о samozapošljavanju и покретању сопственог бизниса, као и обуке којима се усавршавају вештине и знања неопходна за запослење (писање ЦВ, израда бизнис плана и сл.)
13. Информисање младих путем медија

Иако су програм и садржаји за младе бројни, потребно је нагласити да је убедљиво највећи проценат њих није сталног карактера већ овиси о донаторским средствима.

ПОСТОЈЕЋЕ УСЛУГЕ ЗА МЛАДЕ	КО ИХ СПРОВОДИ	ФИНАНСИЈЕР УСЛУГА	НЕДОСТАЈУЋЕ УСЛУГЕ ЗА МЛАДЕ
<p>НЕФОРМАЛНО ОБРАЗОВАЊЕ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. едукације, обуке, 2. семинари на различите теме 3. трибине, јавне дискусије, округли столови 	<ul style="list-style-type: none"> • Локалне НВО (УГ „Сомборски омладински Боом“, УГ „Раванград“, Одред извиђача „Раванград“, Европски покрет у Србији, УГ „Сомборски едукативни центар“...) • КЗМ Сомбор • Саветовалиште за младе • Црвени крст • Обучени едукатори за вршњачку медијацију • Друштво психолога Западнобачког округа, психолози у оквиру других организација 	<p>Донатори, Републички буџет Градски буџет (повремена помоћ кроз пројекте)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Постојање ИНФО ПУЛТОВА у јавним институцијама где би млади могли да се информишу о постојећим 2. Израда ИНФО сајта, или допуна постојећих сајтова са ажурираним информацијама о семинарима, трибинама и пројектима на нивоу Сомбора у којима млади из града и околних насеља могу учествовати 3. Постојање једном у два месеца едукације из вршњачке медијације 4. Стварање- постојање центра за вршњачко посредовање ненасилног решавања проблема младих 5. Унија парламентарца СШ и ОШ 6. Рад (обуке) на јачању самопоуздања и личног раста и развоја младих,(као један од предуслова за успешно реализовање других садржаја)

<p>АКТИВНОСТИ НА ПРОМОЦИЈИ ЗДРАВИХ СТИЛОВА ЖИВОТА И ПОЗИТИВНИХ ВРЕДОСТИ ДРУШТВА</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Црвени крст • Саветовалиште за младе • Локалне НВО • Друштво психолога Западнобачког округа, психолози у оквиру других организација 	<p>Донатор, Републички буџет</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стицање социјалних искустава младих из Сомбора и околних насеља кроз организовање прилика за дружење са вршњацима из братских градова (излети у братске градове, умрежавање са НВО из Р Мађарске и Р Хрватске) 2. Развој животних вештина, позитивног мишљења, оптимизма, мотивације, проактивног става, стратегије успеха (планирање будућности, одредјивање циљева, приоритета...)
<p>ОМЛАДИНСКИ КАМПОВИ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Црвени крст Сомбор • УГ „Раванград“ • Средња Економска школа 	<p>Донатор</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Организовање (међународних и регионалних) омладинских кампова у Сомбору за младе (средњошколце, студенте) на теме волунтаризма
<p>ОБЕЛЕЖАВАЊЕ МЕЂУНАРОДНИХ ДАНА ВАЖНИХ ЗА МЛАДЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Црвени крст • Саветовалиште за младе • Канцеларија за младе • НВО сектор: УГ „Раванград“, УГ „Сомборски омладински Боом“, УГ „Студио 5“ 	<p>X</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Установљавање традиционалног обележавања Дана младих једном или више повезаних активности
<p>СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Спортски савез 	<p>Градски буџет, сопствена</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разноликије спортске

ТАКМИЧЕЊА, ТУРНИРИ, ПРИЈАТЕЉСКЕ УТАКМИЦЕ, СПОРТСКЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ	<p>општине Сомбор</p> <ul style="list-style-type: none"> • Спортски клубови (списак спортских клубова може се наћи у прилогу бр.) 	средства	активности
ШКОЛСКИ СПОРТ	<ul style="list-style-type: none"> • Спортски савез општине Сомбор • Средње школе • Основне школе 	Градски буџет	<ol style="list-style-type: none"> 1. Организовање пријатељских утакмица међу ученицима средњих школа са вршњацима из других градова (Р Хрватска, Р Мађарска) 2. Промовисање фер плау-а, ненасилно навијање
МУЗИЧКИ ДОГАЂАЈИ (концерти, партији, музички перформанси)	<ul style="list-style-type: none"> • Локалне НВО: УГ „Сомборски омладински Боом“, УГ „Студио 5“, УГ „Подунав“, УГ „Пропелер“ • Канцеларија за младе • Приватни предузетници 	Сопствена средства, градски буџет, Министратсво омладине и спорта	<ol style="list-style-type: none"> 1. Установљавање „Сомборског лета за младе“ као традиционалне манифестације намењене младима
ЗАБАВА ЗА МЛАДЕ – САДРЖАЈИ ЗА ИСПУЊАВАЊЕ СЛОБОДНОГ ВРЕМЕНА МЛАДИХ (Активности на забави за младе и организовање садржаја за испуњење слободног времена су пројектног типа, и нису стални, већ зависе од проналажења донатора)	<ul style="list-style-type: none"> • УГ „Студио 5“ (пројекције филмова, геме турнири у компјутерским игрицама) • Градска библиотека, ИФА, Заједница уч.парламената и КЗМ Сомбор пилот програм „Петком у четири двице“ 	Домаћи и страин донатори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Установљавање традиционалног Геме турнира за младе 2. Установљавање филмског фестивала 3. Утврђивање сталног програма „Петком у четири двице“ : сваког последњег петка у месецу у 22:22 одређени едукативни/забавни/интерактивни програми за младе

<p>НЕГОВАЊЕ ТРАДИЦИЈЕ И КУЛТУРНЕ БАШТИНЕ (НАСТУПИ, СМОТРЕ, КОНЦЕРТИ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Секције младих у градским и сеоским КУДовима – наступи на општинским, зонским и покрајинским смотрама • Омладински хорови на територији града и хорови у којима наступају млади (МОХ „Иувентус Цантат“, „Муџица Вива“...) 	<p>Градски буџет, покрајински буџет, републички буџет и донатори земаља националних мањина</p>	<p>1. Установљавање датума обележавања значајних националних празника појединих националних или етничких група где би се млади дружили, учили уважавању различитости, међусобном поштовању, толеранцији..</p>
<p>АФИРМАЦИЈА СТВАРАЛАШТВА МЛАДИХ (Напомена: активности на афирмацији младих су пројектног карактера и њихова сталност зависи од донатора)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Локалне НВО: УГ „Раванград“ (изложба фотографија младих ствараоца), УГ „Студио 5“ (пројекција документарних филмова младих аутора, организација књижевних вечери за младе) • Бесплатни лист за културу „Аванград“ (афирмација писане речи, фотографија, фотомонтажа и графичких радова младих) 	<p>Домаћи и страни донатори</p>	

<p>ПОДРШКА МЛАДИМ ТАЛЕНТИМА (СТИПЕНДИЈЕ, СТУДИЈСКА ПУТОВАЊА, РАЗМЕНА УЧЕНИКА)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Стипендије Фонда „Лаза Костић“ (сваке године) • Стипендирање најбољег матуранта у општини Сомбор (сваке године) • Стипендије за 10 талентованих спортиста (сваке године) • Локалне НВО и донатори: ХУН „Герхардт“ и ИФА (студијско путовање у Немачку), УГ „СОБ“ (ЕВС- Европски волонтерски сервис) • Размена ђака Сомбор – Кишпешт у оквиру пројекта „У знаку Европе и сигурности“ 	<p>Градски буџет, страни донатори, Програм „Млади у акцији“ (ЕВС)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Установљавање ИНФО пулта где млади могу пронаћи информације о стипендијама и студијским путовањима на једном месту 2. Организовање размене талентованих ученика (средња школа) са градовима из региона (Р Хрватска, Р Мађарска) 3. Обезбеђивање бесплатног превоза на студијска путовања талентованих ученика 4. охрабривање локалних НВО да узму учешћа у европским програмима који се баве разменама младих и ЕВС програмима
<p>ИНФОРМИСАЊЕ МЛАДИХ О МОГУЋНОСТИМА ЗАПОСЛЕЊА И САМОЗАПОСЛЕЊА И ПОВЕЋАЊЕ ЊИХОВИХ КОМПЕТЕНЦИЈА У ТРАЖЕЊУ ПОСЛА</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Национална служба за запошљавање (саветовање у процесу тражења посла, информисање о слободним радним местима путем: публикације "Послови", сајмова запошљавања 		<ul style="list-style-type: none"> ○ Установљавање ИНФО пулта где млади могу пронаћи информације о могућностима запошљавања, информисати се о актуелним обукама о самозапошљавању или актуелним сезонским пословима

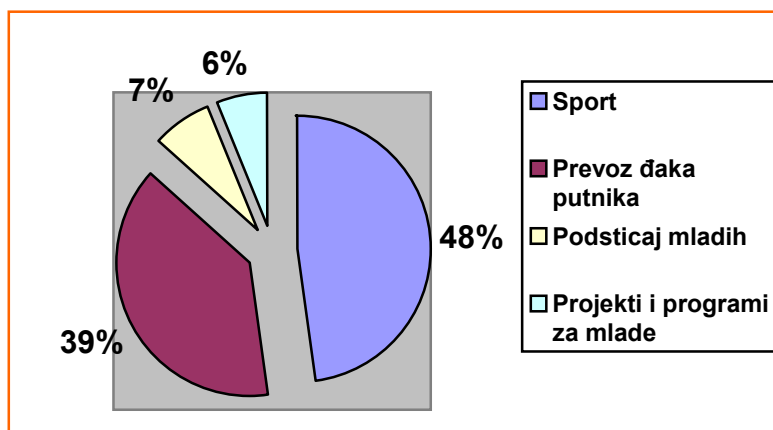
	<p>или уз помоћ саветника за запошљавање, спровођење програма активног тражења посла (обуке за активно тражење посла, клуб за активно тражење посла, тренинг самоефикасности, сајмови запошљавања, јавни радови, субвенције за отварање нових радних места, програм "Прва шанса", програми обука за рад на новим пословима")</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Регионална агенција за развој МСПП (обуке за старт уп кредите, обуке из области омладинског предузетништва ▪ Локалне НВО: УГ „Раванград“ (пројекат информисања ученика завршних школа о могућностима самозапошљавања...) 		
<p>ИНФОРМИСАЊЕ МЛАДИХ ПУТЕМ МЕДИЈА</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Интернет сајт УГ „СоОпен“ који садржи дневне вести из Сомбора, бројне форуме, најаве догађаја као и информације о Сомбору 		<ul style="list-style-type: none"> • Покретање сајта за информисање младих

	<p>www.coinfo.org)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Страница за младе у локалном недељнику „Сомборске новине“ ▪ ФЕЈСБООК групе локалних НВО који се баве младима ▪ Интернет радио „Студио 5“ 		
--	---	--	--

ИЗДВАЈАЊА ИЗ ГРАДСКОГ БУЏЕТА ЗА МЛАДЕ У 2009.ГОДИНИ

Према Одлуци о ребалансу буџета Града Сомбора за 2009.годну, буџет Града Сомбора процењен је на укупно 1.493.405,855,00 динара (Сл. лист града Сомбора број 5 од 18.06.2009.г.).

Из градског буџета се за младе и подстицај младих кроз бројне активности, издваја укупно 35.950.000 дин, што чини 2.4 % укупног буџета.

У суми која се издаваја за младе, највећа се средства обезбеђују за спорт (17.150.000 дин), превоз ĥака путника – ученика средњих школа (14 милиона), за подстицај младих талената (2.613.000 дин) и пројекте и програме за младе (2.187.000 дин).

Графикон бр. : Издвајања за младе из градског буџета по областима

Табела: Издвајања из градског буџета за младе у 2009.г.

Издавања из градског буџета у 2009.г.	Део средстава који иде на плате запослених	Део средстава који иде на активности
Стипендирање најбољег матуранта свих средњих школа у граду ¹ и пет бруцоша ² средствима Фонда „Лаза Костић“ ³		1.983.000 дин (укупан износ стипендија које се исплаћују за шест најбољих матураната Сомбора и 20 стипендиста Фонда „Лаза Костић“)
Стипендирање младих спортиста ⁴		624.000 дин
Суфинансирање програма размене ученика Сомбор – Кишпешт ⁵		500.000 дин
Школски спорт ⁶		1.170.000,00 дин
Финансирање програма 78 спортских клубова ⁷	1.322.000 дин	17.150.000,00 дин (укључујући школски спорт и стипендирање младих спортиста)
Регресирање трошкова ĥака путника		14.000.000 дин
Програми за младе ⁸		1.246.000 дин
Организовање тронедељног програма „Сомборско лето за младе 2009“ ⁹		200.000 дин
Пријем ĥака генерација основних и средњих школа код градоначелника Сомбора и додела новчаних награда у износу од 10.000 дин за сваког ученика генерације из средње школе		130.000 дин
Обука младих из прве помоћи ¹⁰		312.780 дин
Промоција давалаштва крви		428.220 дин
УКУПНО:	града Сомбора 2010	35.950.000 дин

1. На основу резултата који је ученик постигао током свог средњешколског школовања, од ђака генерације свих средњих школа бира се најбољи. Током целокупног студирања, најбољи матурант Сомбора прима од Града стипендију у висини од 50% просечне бруто зараде у Републици Србији. Илустрације ради, у септембру 2009.г. висина стипендије за најбољег матуранта износила је 21.573 динара. Традиција стипендирања најбољег матуранта Сомбора установљена је 2003.г.
2. На основу конкурса који се расписује сваке године, и резултата који су кандидати постигли у току свог школовања, комисија Фонда „Лаза Костић“ бира 5 (пет) бруцоша који ће током свог студирања примати стипендију Града Сомбора. Сваке школске године, стипендистима се 10 месеци трајања школске године уплаћује 5000 динара из градског буџета.
3. Фонд „Лаза Костић“ за стипендирање ученика и студената и подстицај стваралаштва младих основан је са циљем подршке талентованим младим особама у сомборској заједници. Фонд „Лаза Костић“ кориснике стипендија бира на основу правилника који је објављен на званичној интернет презентацији града (www.so-sombor.com).
4. На основу постигнутих резултата у спортским такмичењима, из градског буџета се стипендира пет младих спортиста у категорији екипних спортова, и пет младих спортиста у индивидуалним спортовима. Висина појединачне стипендије на месечном нивоу је 5.200 динара.
5. Размена ученика између Сомбора и братског града Кишпешта обухвата одлазак 22 ђака генерације сомборских основних школа у Кишпешт, као и узвратну посету деце из Кишпешта у Сомбор. Размена се одвија у склопу међународног пројекта „У знаку Европе и сигурности“.
6. Школски спорт подразумева организовање спортских турнира у различитим спортовима како за ученике основних, тако и ученике средњих школа
7. Под финансирањем програма укупно 78 спортских клубова подразумева се: финансирање школског спорта (1.170.000 дин), финансирање и суфинансирање спортских манифестација (1.170.000 дин), покривање основних трошкова спортских клубова (7.020.000 дин), покривање посебних трошкова спортских клубова (3.666.000 дин), административни трошкови Спотског савеза (1.555.000 дин), стручни педагошки рад укупно 12 тренера (1.950.000 дин) и спортске стипендије (624.000 дин)
8. Буџетска линија Програми за младе датира из 2005.године. Средства за Програме за младе додељују се путем конкурса невладиним организацијама и појединцима. У 2009.г. из ове буџетске линије (су)финансирано је укупно 19 пројеката.
9. „Сомборско лето за младе 2009.г.“ су под мотом „Креирај сам своју забаву“ реализовале Канцеларија за младе Сомбор и седам НВО које се баве младима. Током три недеље августа, у оквиру овог забавно/културног програма за младе грађане Сомбора организовано је укупно 18 догађаја: играонице за најмлађе, трибина на тему мобилности младих, неколико рок концерата, техно свирки и музички перформанс, као и изложба слика и фотографија, две књижевне вечери и гаме турнири.
10. Обуку младих из прве помоћи спроводе вршњачки едукатори Црвеног крста Сомбор, са статусом предавача и инструктора националног Друштва Црвеног крста. Обука се реализује у просторијама Црвеног крста, а сваке године је укључено око 300 младих из основних и средњих школа у граду.
11. Промоција давалаштва крви реализује Црвени крста Сомбор у средњим школама у граду и на Педагошком факултету. Годишње се организују две акције у свакој школи на којима око 500 пунолетних младих се укључи у породицу добровољних даваоца крви

3.4 SWOT анализа

S <u>Предности</u>	W <u>Слабости</u>
<ul style="list-style-type: none">▪ Бројност институција и организација – у Сомбору постоји велики број институција што је резултат чињенице да је Сомбор центар Западнoбачког округа. У Сомбору су смештени: Центар за социјални рад, Школа за основно и срендје образовање са домом "Вук Караџић", Дом за децу без родитељског старања, Нац. служба за запошљавање, Општински и окружни суд, ЗЦ "Др Радивој Симоновић" – болнички центар је регионалног карактера, Црвени крст, Саветовалиште за младе итд▪ Постојање институција које се баве младима: Савет за младе и Канцеларија за младе Сомбор преко којих млади могу да комуницирају са Скупштином града и Градском управом▪ Сомбор је средњошколски центар: у Сомбору је смештено 7 средњих школа: Гимназија "Вељко Петровић", Средња техничка школа, Средња пољопривредно-прехрамбена школа, Средња медицинска школа "Др Ружица Рип", Средња текстилна школа "Свети Сава", Средња економска школа и Средња музичка школа. У овим школама се образује око 4000 ученика узраста од 15 до 18 година.▪ Постојање Педагошког факултета, БК факултета и Мегатренд факултета▪ Смештајни капацитети за студенте и средњошколце са пратећим просторијама: Студентски дом "Др Зоран Ђинђић" и Дом за ученике средњих школа општине Сомбор▪ Развијена медијска инфраструктура: постојање радио, ТВ станица као и штампаних медија, и информативних интернет сајтова локалног типа▪ Град Сомбор је мала средина, и има брз проток информација▪ Постојање бициклическе руте ка Сомбору и кроз Сомбор▪ Традиција неговања волонтерског рада младих (Црвени крст, Саветовалиште за младе, нво)▪ Бројни просторни капацитети за садржаје за младе: уређен камп "Црвеног крста" код Бачког Моноштора, неколико простора за одржавање концерата и свирки, простори за радионице и обуке▪ Бројни спортски терени за младе (укупно 109 на територији града са околним насељима)▪ Мултикултурална средина▪ Ентузијазам појединаца који раде са младима▪ Сомбор има братске градове: Бају и	<ul style="list-style-type: none">▪ Лоша привреда▪ Велика незапосленост младих▪ Лоше финансијско стање младих▪ Недостатак сезонских послова који би били извор финансија за младе током летњег распуста▪ Велика дискриминација младих у запошљавању и на тржишту рада▪ Слаба заштита младих приликом кршења њихових права приликом запошљавања (послодавци им лакше дају отказе, а млади нису довољно охрабрени нити информисани о својим правима у вези радног односа)▪ Незаинтересованост младих за активно деловање у друштву▪ Незаинтересованост младих да се информишу▪ Слаба понуда места за излазак и квалитетно провођење времена▪ Младима на селу (који чини 50% популације узрасне групе од 15 до 30 година) сужен избор културних, спортских, забавних и едукативних садржаја које могу да конзумирају у свом слободном времену▪ Слаба мобилност младих у самој општини, у региону, у земљи и посебно према иностранству▪ Лоша повезаност Сомбора са суседним прекограничним градовима у Р Хрватској и Р Мађарској▪ Низак ниво социјалних искустава са вршњацима из других средина (земља и иностранство)▪ Локална средина не негује посебност и индивидуализам код младих – млади нису охрабрени да мисле, понашају се и изгледају другачије од устаљених шаблона (једнообразност модела на које се угледају млади)▪ Доминација стереотипа и предрасуда међу младима и у односу на младе▪ Локална средина слабо води рачуна о младима ОСИ▪ Млади са села немају могућност да посете дешавања у граду због лоших веза између села и града▪ У стратешким документима града млади су слабо заступљени▪ У локалној средини млади нису препознати као стратешки приоритет нити као ресурс у који треба улагати▪ Слаба ефектност постојећих стратегија на младу популацију▪ Гравитирање младих узраста од 18 до 30 година ка већим градовима (образовање, потрага за послом)▪ Одливање образованих младих, и посебно младих стручњака и научника, из Сомбора у друге градове и земље

<p>Кишпешт (Мађарска)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Интеркултурални програми за младе, регионалног типа – млади из Р Србије, Р Хрватске и Р Босне и Херцеговине (преко 500 учесника из Сомбора) и интернационални програми за младе(145 ученика само у Дечјем селу "Песталоци" у Швајцарској) ▪ Неке НВО реализују пројекте за младе дуже од 13 година ▪ Град Сомбор годинама расписује конкурсе за пројекте младих и за младе 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Простори који се сада користе за потребе младих нису довољно опремљени ни прилагођени њиховим потребама (технички, функционалношћу) ▪ Не постоји адекватан простор за одржавање концерата (или сличних догађаја), за окупљање већег броја младих (> 300) ▪ Медији су лоше развијени, имају слаба сопствену продукцију програма и због опстанка су окренути углавном комерцијалним садржајима ▪ Лоши спортски терени ▪ Мали број братских градова и слаба сарадња младих из Сомбора са младима из братских градова ▪ Лоша саобраћајна инфраструктура ▪ Низак ниво опште културе младих ▪ Канцеларија за младе је сасвим нова институција и треба је кадровски и финансијски оснажити
<p>О <u>Могућности</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Погранична општина - око 28 км од Сомбора је граница са Р Мађарском, и око 20 км је граница са Р Хрватском ▪ Међународна сарадња као потенцијално највећи извор финансирања од теране донатора (ИПА програми, Европски програм за младе: Јоутх ин Ацтион...) ▪ Међународна сарадња као шанса за размену искустава младих и усвајање нових знања ▪ Мултинационална и мултикултурна средина (Сомбор и Војводина уопште) ▪ Прерастање Сомбора у универзитетски центар ▪ Постојање стратешких и планских докумената за младе на националном и покрајинском нивоу ▪ Либерализација визног режима 	<p>Т <u>Претње</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Економска криза ▪ Велике реститриције посебно у институцијама система, и то на програмима и пројектима ▪ Нестабилна политичка ситуација ▪ Поремећен систем вредности у друштву, што се рефлектује на младе ▪ Инертност и пасивност институција и појединаца, као и самих младих ▪ Манипулација младима од стране политичких странака и у сврху предизборних обећања ▪ Доступност алкохола, цигара, лекова

3.5 ПРЕСЕК СТАЊА И ПОЛОЖАЈА МЛАДИХ

Готово петину становника у граду Сомбору укључујући и 16 околних насеља (19.8%), чине млади узраста од 15 до 30 година.

Незапосленост младих и њихова лоша финансијска ситуација представља један од водећих проблема који директно утичу на квалитет живота младих. У Националној служби за запошљавање је током прве половине 2009.године евидентирано око 11% популације младих, мада је реално њихов број много већи. У тражењу посла су најбројнији млади са средњом стручном спремом. Упркос честим обукама из области запошљавања или повећања компетенција у тражењу посла који спроводи Национална служба за запошљавање, Регионална агенција за развој МССП и локалне НВО, лоше стање у привреди у читавој држави умногоме ограничава запошљавање или самозапошљавање младих.

Ипак, упркос постојећим обукама на локалу, **млади исказују изузетно низак степен информисаности о могућностима да се самозапосле или преквалификују. Одсуство примера добре праксе или успешних вршњака – сопствених предузетника, ствара представу о узалудности образовања и личног усавршавања.**

Недостатак финансијске сигурности и посла производи у ланчаној реакцији и бројне друге проблеме који онемогућавају младог човека да се испуни у целости и задовољи своје психолошке, културне, социолошке и бројне друге потребе.

Директан последица лоше финансијске ситуације младих је и **смањена мобилност.** Млади у Сомбору смањених су социјалних искустава: они нису бивали у приликама да путују у друге градове, друге регионе или у иностранство и да се друже са својим вршњацима. **Истраживање које је у сарадњи са новосадском Балкан Идеом током 2009.године спровео УГ „СОБ“ на тему мобилности младих показује да је највећи број анкетираних младих у Сомбору путовало по нашој земљи, и то најчешће више од 5 пута годишње (55%). Пасош међутим поседује 60% испитаника.** Као највећи разлог непоседовања пасоша, испитаници наводе недостатак финансијских могућности(13%) а затим и недостатак жеље да путују у иностранство (11%).**Они који никада нису путовали у иностранство, као најчешћи разлог навели су недостатак новца, или недостатак прилике, а ређе је разлог недостатак жеље или прилике за путовањем.**

Млади у околним селима су у неповољнијем положају него млади у граду: због лоших саобраћајних веза са градом ии недостатка финансијских средстава (израженије на селу него у граду) они су ускраћени за бројна интересантна догађања или стицање неформалног образовања.

Национална стратегија препознаје неинформисаност младих као велики проблем, који је изражен и у Сомбору. Анкета која је у оквиру пројекта Канцеларије за младе "Информисање младих о активизму у уч. и ст. организацијама" (радионица Тамаре Стојковић) спроведена међу средњошколцима у мају 2009.године, **показала је да се Интернет користи често, готово свакодневно, а да се у просеку пред телевизором проведе око три часа. Интернет се користи најчешће ради забаве, а само понекад за**

информисање. У испитивању мобилности младих (УГ "СОБ" и Балкан Идеа) од укупног броја испитаних (161), само 61 особа је информисана о неким од програма НВО који се баве мобилношћу младих.

Иако је Сомбор једна од ретких средина у којима је разграната институционална инфраструктура која се бави младима (КЗМ, Савет за младе, десетак активних локалних НВО, Црвени крст, Саветовалиште за младе, Заједница уч. парламената итд), и упркос чињеници да је Сомбор образовни центар (у седам средњих школа на територији града школује се око 4.000 ученика) **ученичке и студентске организације нису ефикасне и врло су слабо активне.**

Ученички парламенти су формирану у свим средњим школама, али су парламенти углавном нефункционални и неефикасни. Иако постоји Заједница ученичких парламената која је кровна организација за све средњошколске парламенте у граду, парламенти суштински не сарађују и немају дугорочније заједничке планове и акције. Овакво стање производи и слабу повезаност ученика између различитих школа и одсуство визије о заједничком деловању.

НВО сектор који ради са младима је прилично активан: од краја 2008.године основано је неколико младих и нових удружења који се баве (децом и) омладином (УГ "Сомборски едукативни центар", УГ "Студио 5", УГ "Удружење родитеља", УГ "Кафка"...). Такође се **за потребе и програме младих из градског буџета издваја око 2.4% укупних средстава** (видети стр.38 – Издвајања из градског буџета).

3.6 ЦИЉНЕ ГРУПЕ

Циљна група ЛАПа за младе представљају сви млади који живе и раде на територији Града Сомбора (град и околна насеља) узраста од 15 до 30.

Млади у општини Сомбор, који су према Националној стратегији одређени као особе узраста од 15 до 30 година, **тренутно чине 19,8 % становника у општини Сомбор (19.258 ст).**

Посебне групе младих обухваћене су и посебним, конкретним мерама предвиђеним у оквиру овог ЛАПа за младе: реч је о различитим социјалним категоријама (попут незапослених младих којима се бави трећи (по редоследу, али не и важности) приоритет), узрасним категоријама младих, (узрасти: старији основношколски узраст, средњошколци, студенти и млади до 30.г.), различитим образовним категоријама младих (млади средње стручне спреме и високо образовани млади) итд.

Како су гранични узрасти у категорији групе младих код којих је међусобно изражена највећа разлика (особа са тридесетгодина другачије размишља и дела него особа са петнаест година), приликом израде ЛАПа за младе водило се рачуна о прецизном дефинисању циљне групе по свакој мери (активности). На тај начин ће се предложеним конкретним акцијама циљано и континуирано радити са одређеним категоријама младих.

4.1 СТРАТЕШКИ ПРАВЦИ

Стратешки правци у области омладинске политике Града Сомбора су:

- 1. Регионално лидерство у омладинској политици, кроз развој знања и вештина локалних актера, у циљу стварања ресурса који ће бити заједнички како за младе Сомбора, тако и за младе из суседних општина.**
- 2. Побољшање квалитета живота младих у Сомбору и околним насељима, кроз креирање нових мера, активности и услуга, дефинисаних према стварним потребама и жељама младих у Граду Сомбору.**
- 3. Умрежавање и сарадња са партнерима на регионалном, покрајинском и националном нивоу, како би се обезбедила додатна знања и вештине за успостављање квалитетнијих услуга за младе (размена добре праксе), као и успешније коришћење алтернативних извора финансирања.**

4.2 ПРИОРИТЕТИ СОМБОРА У ДОМЕНУ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ

4.2.1. ИДЕНТИФИКОВАНИ И ЛОЦИРАНИ ПРОБЛЕМИ КОЈИ УТИЧУ НА МЛАДЕ У СОМБОРУ

Радна група за израду ЈАПа за младе, у сарадњи са Саветом за младе, локалним НВО, младима и представницима средњих школа, и заинтересованим појединцима, идентификовала је укупно 52 проблем и изазов са којима се данас суочавају млади људи, узраста од 15 до 30 година на територији града Сомбора и околних насеља.

Пажљиво анализирајући и разврставајући уочене проблеме, Радна група је излистала укупно 32 проблема чијем је решавању могуће приступити. Ови проблеми и изазови су ранжирани у односу на: хитност решавања, бројност младих које дотичу излистани проблеми, надлежност локалних институција у њиховом решавању и постојеће ресурсе који се у општини Сомбору могу употребити у циљу решавања проблема.

	ПРОБЛЕМИ И ИЗАЗОВИ СА КОЈИМА СЕ СРЕЂУ МЛАДИ У СОМБОРУ	БРОЈ БОДОВА *
1.	Мала заинтересованост младих за активно деловање у друштву	517
2.	Низак степен заинтересованост младих да се информишу	511
3.	Слаба понуда садржаја за квалитетно провођење времена младих	509
4.	Неповерење које влада у локалној заједници према младима	503
5.	Неприлагођена комуникација институција и младих	498
6.	Низак ниво опште културе младих	494
7.	Недовољна укљученост шире популације младих у рад културних институција, што доводи до неефикасности, “стерилности”, рада културних установа	492
8.	Локална средина нема развијен систем услуга и садржаја за	487

	младе ОСИ и младе из социјално угрожених категорија	
9.	Мала информисаност младих о понуди сезонских послова који би били извор финансија за младе током летњег распуста	481
10.	Мала информисаност младих о њиховим правима приликом запошљавања	481
11.	Слаба информисаност младих о могућностима финансијске подршке за њихове предузетничке иницијативе	466
12.	Слаба информисаност младих о постојећим могућностима неформалног образовања	465
13.	Лоша повезаност Сомбора са суседним прекограничним градовима у Р Хрватској и Р Мађарској	462
14.	Институције културе не препознају у довољној мери потребе младих	461
15.	Простори који се сада користе за потребе младих нису довољно опремљени ни прилагођени њиховим потребама (технички, функционалношћу)	457
16.	Слаби и нефункционални ученички парламенти	452
17.	Слаба заступљеност тема интересантних младима у медијима (слаба сопствена продукција програма локалних медија, окренутост ка комерцијалним садржајима)	451
18.	Локална средина не негује посебност и индивидуализам код младих – млади нису охрабрени да мисле, понашају се и изгледају другачије од устаљених шаблона (једнообразност модела на које се угледају млади)	442
19.	Мала информисаност младих о могућностима и начинима покретања сопственог бизниса	441
20.	Низак ниво социјалних искустава са вршњацима из других средина (земља и иностранство)	434
21.	Одливање образованих младих, и посебно младих стручњака и научника, из Сомбора у друге градове и земље	433
22.	Младима су слабо доступни спортски терени у граду за рекреацију	431
23.	Млади са села немају могућност да посете дешавања у граду због лоших саобраћајних веза између села и града	429

24.	Слаба мобилност младих у самој општини, у региону, у земљи и посебно према иностранству	429
25.	Младима на селу (који чине 50% популације узрасне групе од 15 до 30 година) сужен избор културних, спортских, забавних и едукативних садржаја које могу да конзумирају у свом слободном времену	426
26.	Гравитирање младих узраста од 18 до 30 година ка већим градовима (образовање, потрага за послом)	425
27.	Међусобно неповерење и недовољна сарадња организација младих и политичких институција	425
28.	Недостатак процеса кроз које би млади могли стећи потребно искуство за прво запошљавање	417
29.	Слаба сарадња младих из Сомбора са младима из братских градова	404
30.	Доминација стереотипа и предрасуда међу младима и у односу на младе	396
31.	Млади се готово у потпуности осећају зависни од помоћи институција и њихова су очекивања од државе и њених институција нереално висока	379
32.	Недостатак опште културе запослених у Градској управи Града према младима и институцијама које подмирују потребе младих	допуњено кроз јавну расправу

- Рангирање проблема (бодовање и критеријуми за бодовање) рађено је према матрици ГТЗа

4.2.2.ПРИОРИТЕТИ У ОМЛАДИНСКОЈ ПОЛИТИЦИ СОМБОРА У 2010.ГОДИНИ И КОНТИНУИРАНО

На основу листе проблема и изазова који су присутни у сомборској средини, а односе се на младе, и на основу (метријалних, људских, документацијских финансијских) ресурса који постоје на локалу, одређени су ПРИОРИТЕТИ у бављењу младима у граду Сомбору и околним насељима.

Приоритети Сомбора, када је у питању омладинска политика на локалном нивоу, су следећи:

1. **Промоција активизма младих и волонтеризма на начине прихватљиве младима, који ће довести до трајних промена система вредности младих**
2. **Подизање свести о значају опредељења за за здраве стилове живота, кроз промовисање мера за повећење бриге младих о сопственом здрављу**
3. **Смањење броја незаослених младих подстицањем привредног развоја и унапређењем адекватне информисаности младих о самозапошљавању и омладинском предузетништву**
4. **Промовисање континуираног образовања младих и значаја алтернативних облика едукације; развијање и примена адекватних образовних програма, усклађених са захтевима тржишта рада**
5. **Унапређење културе, спорта и заштита животне средине**
6. **Унапређење капацитета рада локалне канцеларије за младе**

1. Промоција активизма младих и волонтеризма на начине прихватљиве младима, који ће довести до трајних промена система вредности младих – Промоција активизма код младих је једна од првих корака како би млади добили интересовање да користе мере и активности које постоје, односно које ће бити формирање за њих. Добро информисање о ономе што локална заједница тренутно нуди је једна од почетних мера у адекватном информисању, али такође и креирање активности на сваременим основама које ће младима бити интересантна.

Промоција савременог волонтеризма у којем ће млади бити мотивисани (попут наградних путовања, бесплатних часова из појединих области, организовање спортских турнира за волонтере..) за радни ангажман је један од модела које ће локална самоуправа промовисати у току 2010 године .

2. Подизање свести о значају опредељења за за здраве стилове живота, кроз промовисање мера за повећење бриге младих о сопственом здрављу - Здрави млади су један од предуслова и здраве заједнице, па тако превенција у свих негативних здравствених трендова (болести зависности, репродуктивно здравље, поремећаји у исхрани ...) један је од општинских приоритета.

Мере превенције ће се креирати и реализовати у сарадњи стручних лица локалних институција и организација, док ће КЗМ бити медијски промотер, како би се у целокупној средини подигао ниво свести и информисаности о наведеној проблематици, и биће базирани на 2 категорије – системске мере за рад са младима у оквиру институција (средње и више школе) док ће НВО организације радити на информисању и едукацији младих који тренутно нису у контакту са неком од институција (млади незапослени...)

3. Смањење броја незапослених младих подстицањем привредног развоја и унапређењем адекватне информисаности младих о samozapošljavanju и омладинском предузетништву – Незапосленост младих је један од великих проблема како на националном нивоу (напоменуто у Националној стратегији за младе) тако и на локалном нивоу. Незапосленост је посредно и један од разлога великог одлива младих из општине, што условљава и тенденцију депопулације посебно сеоских области општине. Непрестан одлив младих је један неприметан али дугорочно гледано највећи проблем општина које су мале и које немају развијену локалну економију. Активности усмерене на информисање младих о томе како да започну сопствен бизнис (посебно у области пољопривреде, као и у области услуга другим категоријама грађана), где могу да добију финансијска средства за започињање сопственог бизниса (повратна и неповрата, повољни банкарски кредити..) у сарадњи са НСЗ, Регионалном агенцијом за развој МСПП и регионалним НВО који се баве овом проблематиком може да буде ефикасан модел помоћи младима у општини у борби против незапослености.

4. Поромовисање континуираног образовања младих и значаја алтернативних облика едукације; развијање и примена адекватних образовних програма, усклађених са захтевима тржишта рада – Унапређење образовања младих и улагање у подизање нивоа како формалног тако и неформалног образовања је сигуран пут у развој капацитета целокупне средине. Један од циљева у 2010 години је препознавање неформалног образовања у локалној средини, као модел за подизање нивоа знања и вештина неопходних да се обезбеде егзистенцијалне потребе младих, посебно у ситуацији дисбаланса између профила који се школују и потреба локалне заједнице, односно потреба локалне економије.

5. Унапређење културе, садржаја за спровођење слободног времена младих, спорта и заштита животне средине – Креирање квалитетног слободног времена, увек је условљено постојањем адекватних програма из области културе и спорта. Постојање спортских активности које ће бити доступне свим младима (промоција нових спортова), креирање културних активности које покривају интересовање различитих циљних група младих, као и промоција заштите животне средине кроз спорт и културу је умрежен сет активности, које ће локална самоуправа у 2010 години са локалним партнерима да промовише, а наведен активности ће бити укључени и локалне карактеристике као и туристички потенцијали.

6. Унапређење капацитета рада локалне Канцеларије за младе – Оснаживање локалних актера да се баве омладинском политиком на савремен и реформски начин је један од основних предуслова успешне омадинске политике. Ту се посебно мисли на канцеларију за младе, која кроз развој сопствених знања и вештина, треба у следећих 5 година да прерасте не само у координатора активностима за младе већ и у

професионално информисаног локалног актера који ће моћи да креира омладинску политику у својој средини.

Активности КЗМ треба да буду окренуте не само младима на територији општине и локалним институцијама и организацијама већ и регионалним актерима који ће својим ресурсима и програмима унепредити и положај младих и у Сомбору.

Континуирана сарадња са локалним и регионалним медијима треба да буде једна од активности, јер ће се тако утицати не само на информисаност локалне средине и самих младих, већ ће се стварати и позитивна клима у средини за шире друштвено ангажовање на побољшању положаја младих

У наредном периоду (2010) КЗМ треба да буде препозната од стране младих као место које је намењено њима, које креира и спроводи активности на чији ће садржај сами млади утицати и као на место које може да пружи све информације које интересују младе како из општине тако и из суседних општина.

У оквиру предложеног ЈАПа за младе предвиђене су укупно 44 конкретне мере и акције са тачно дефинисаним роковима, очекиваним резултатима, индикаторима којима ће се успешност мерити и могућим носиоцима активности.

ПРИОРИТЕТИ ГРАДА СОМБОРА У ДОМЕНУ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ	АКТИВНОСТИ	ПОТРЕБНА СРЕДСТВА
<p>1. Промоција активизма младих и волонтеризма на начине прихватљиве младима, који ће довести до трајних промена система вредности младих</p> <p>2. Подизање свести о значају опредељења за здраве</p>	<p>1.1. Организовање предавања на тему волонтеризма на Педагошком факултету за студенте и средњошколце и промоција постојећих волонтерских програма (ЕВС, Волонтерски центар, Млади истраживачи...)</p> <p>1.2. Организовање 4 радионице са заинтересованим младима на тему: волонтеризам и бенефити за заједницу, са заинтересованим младима, средњошколцима и студентима</p> <p>1.3. Обележавање 05. децембра – Светског дана волонтера</p> <p>1.4. Обележавање 12. августа, Светског дана младих, кроз синхронизовану акцију сомборских НВО и КЗМ Сомбор</p> <p>1.5. Прављење базе волонтера и њихово укључивање у акције које спроводе КЗМ Сомбор и омладинске НВО</p> <p>1.6. Организовање 5 обука за ученичке парламенте на теме: ефикаснији рад ученичких парламената и унапређење лидерских вештина и тимског рада у уч. парламентарима</p> <p>1.7. Свечани пријем ученичких парламената у Свечаној Сали зграде Жупаније код челника Града Сомбора</p> <p>1.8. ТЕМАТСКО САСТАЈАЊЕ УЧ. ПАРЛАМЕНАТА и израда Годишњег плана активности уч. парламената.</p> <p>1.9. Подизање нивоа информисаности ученичких парламената кроз израду заједничког сајта за средњошколске парламенте и анимирањем новинарске секције средњих школа да промовишу рад својих парламената</p> <p>1.10. Организовање новинарске секције за ученике свих средњих школа из Сомбора (са едукацијама из новинарства) и обједињавање њиховог рада на јединственом интернет сајту</p> <p>1.11. Подизање капацитета локалних НВО кроз организовање 5 обука из: пројектног менаџмента, тимског рада и стратегије комуникације са донаторима</p> <p>1.12. Израда "Календара младих у Сомбору" – обједињавање акција које ће НВО и организације-институције које се баве младима спроводити у 2010. години у циљу обележавања међународних датума који су од важности за младе (укључујући и датуме празника нац. мањина)</p> <p>2.1. Едукација младих за стицање основних вештина у пружању</p>	<p>231.000 дин</p>

стилове живота, кроз промовисање мера за повећање бриге младих о сопственом здрављу

прве помоћи и самопомоћи
2.2. Ширење свести о значају добровољног давалаштва крви кроз едукације и манифестације и организоване акције давања крви
2.3. Вршњачке радионице и медијска кампања на тему трговине људима
2.4. Вршњачке едукације из области ХИВ/АИДСа
2.5. Обележавање 01. децембра – Светског дана борбе против ХИВа
2.6. Континуиране медијске кампање о болестима зависности, превенцији полнопреносивих болести и здравим стиливима живота, и укључивање организација младих у кампање на свим нивоима

205.000 дин

3. Смањење броја незапослених младих подстицањем привредног развоја и унапређењем адекватне информисаности младих о самозапошљавању и омладинском предузетништву

2.7. Едукација за ученике средњих школа о ненасилном решавању конфликта (вршњачка медијација)
3.1. Успостављање базе података о : потребним кадровима и струкама на нивоу општине и постојећим људским и пословним ресурсима, као и базу података о потребама локалне заједнице и младих)
3.2. Обука за активно тражење посла
3.3. Промовисање обуке за активно тражење посла међу младима
3.4. Пројекат стицања додатних знања и вештина за унапређење компетенције младих у тражењу посла (писање ЦВ, израда бизнис плана) и програми омладинског предузетништва
3.5. Информисање младих о могућностима запошљавања и самозапошљавања младих
3.6. Увођење професионалне оријентације у средње школе
4.1. Подизање капацитета локалних НВО организација да се баве неформалним образовањем (обука за тренере, обука за писање пројеката)

80.000 дин

4 Промовисање континуираног образовања младих и значаја алтернативних облика едукације; развијање и примена адекватних образовних програма, усклађених са захтевима тржишта рада

4.2. Испитивање потреба младих различитог узраста
4.3. Промовисање талентованих младих у локалним медијима
4.4. Обједињавање информација о: најавама семинара, тренинга, трибина, актуелних пројеката и јавних догађаја за младе у граду и околним насељима, као и информације везане за : стипендије, студијска путовања и сл. на посебном интернет сајту младих Сомбора

130.000 дин

<p>5. Унапређење културе, садржаја за провођење слободног времена младих, спорта и заштита животне средине</p>	<p>5.1. Организовање наградног конкурса за акције средњошколца на тему рециклаже и очувања природе – обележавање Дана планете Земље (22. април) 5.2. Обележавање 24. октобра ("Акција 350 – смањење количине ЦО2 у атмосфери на обновљивих 350 промила") бицикличком акцијом младих 5.3. Организовање "Сомборског лета за младе 2010" 5.4. Информисање младих о садржајима за квалитетно провођење слободног времена на посебном интернет сајту, и промовисање садржаја за младе путем локалних медија 5.5. Промовисање фер-плау-а и ненасилног навијања на утакмицама: осмишљавање мотоа акције и штампање промо материјала 5.6. Организовање Игара без граница за ученике средњих школа 5.7. Програм "ПЕТКОМ У 4 ДВИЦЕ" – 12 едукативних и забавних програма за средњошколце који се одржавају последњег петка у месецу, у 22:22</p>	<p>360.000 дин</p>
---	--	---------------------------

<p>6. Унапређење капацитета рада Канцеларије за младе у Сомбору</p>	<p>6.1. Промовисање рада и надлежности КЗМ Сомбор 6.2. Формирање пројектног тима КЗМ Сомбор 6.3. Изградња идентитета КЗМ Сомбор (лого, промо материјал) 6.4. Организовање радио и ТВ емисија у којима ће млади разговарати са новинарима на теме које су интересантне младима 6.5. Организовање 2 регионална састанка са сарадницима из окружења и покрајине 6.6. Организовање 2 састанка омладинских НВО из Сомбора и околних насеља са потенцијалним партнерима из Р Хрватске и Р Мађарске на тему: умрежавање, међусобна сарадња, заједнички пројекти у Јоутх ин Ацтион програмима 6.7. Израда најмање 5 пројеката за омладинке активности (са партнерима из локала) на МОС конкурсе намењене младима 6.8. Креирање стратегије комуникације актера Локалног акционог плана за младе са младима Сомбора и околних насеља</p>	<p>254.000 дин</p>
--	---	---------------------------

<p>УКУПНО:</p>	<p>1.260.000 ДИНАРА</p>
-----------------------	--------------------------------

4.2.3. ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ У 2010. ГОДИНИ (И КОНТИНУИРАНО)

ПРИОРИТЕТИ	АКТИВНОСТИ	РОК	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТ	ИНДИКАТОР	НОСИОЦИ/НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ И ИНСТИТУЦИЈЕ	ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА
1. Промоција активизма младих и волонтеризма на начине прихватљиве младима, који ће довести до трајних промена система вредности младих	1.1. Организовање предавања на тему волонтеризма на Педагошком факултету за студенте и средњошколце и промоција постојећих волонтерских програма (ЕВС, Волонтерски центар, Млади истраживачи...)	март 2010 – април 2010	Већи степен информисаности младих студената и средњошколаца о актуелним волонтерским сервисима и програмима, и обостраним бенефитима волонтера и локалне заједнице	Број присутних на предавању (девојака и младића) Број објављених прилога у локалним медијима	КЗМ Сомбор НВО Студентски парламент Педагошког факултета	6.000 дин
	1.2. Организовање 3 радионице са заинтересованим младима на тему: волонтеризам и бенефити за заједницу, са заинтересованим младима, средњошколцима и студентима	март, - април – мај - 2010.г одине	Обучени волонтери	Број пријављених учесника/ца за обуку о волонтеризму	НВО КЗМ Сомбор Црвени крст	40.000 дин
	1.3. Обележавање 05. децембра – Светског дана волонтера	крај новембра – почетак децем	Већа видљивост волонтеризма у локалним медијима и боља информисаност младих о	Број укључених организација и институција Број укључених НВО Број младих укључених у акцију(девојака и младића)	Црвени крст Сомбор КЗМ Сомбор НВО	10.000 дин

	бра 2010.г.	бенефитима волонтирања	Број чланака и прилога објављених у локалним медијима на тему волонтирања		
	август а 2010.г.	Синхронизована акција НВО и институција које се баве младима Обједињена информација о синхронизованим активностима према медијима Сензибилисање медија и локалне средине на младе и њихове активности	Број НВО које учествују у обележавању Број институција и установа које учествују у обележавања Број младих који су посетили активности (девојака и младића) Број објављених прилога и чланака у локалним медијима о овој активности	НВО КЗМ Сомбор ЈКП "Чистоћа" Саобраћајна полиција КЦ"Лаза Костић" – обезбеђивање простора дворишта Дома омладине	25.000 дин

	1.5.Прављење електронске базе волонтера (пријављивање путем Интернета, Фаце Бок-а, по препоруци НВО и лично) и њихово укључивање у акције које спровode КЗМ Сомбор и омладинске НВО	континуирано	<p>Ангажовање волонтера у организацији концерата, трибина и јавних догађаја уопште</p> <p>Помагање у обављању активности КЗМ Сомбор</p> <p>Већа мобилност волонтера из Сомбора: одлазак на семинаре, акције и волонтерске кампове у друге градове и организације</p>	<p>Број пријављених волонтера</p> <p>Број догађаја у које су укључени волонтери</p>	<p>КЗМ Сомбор</p> <p>Све НВО које имају потребе за волонтерима, све организације и институције које имају потребе за волонтерима, средње школе у граду које помажу промоцију волонтеризма</p>	XXX
	1.6.Организовање 5 обука за ученичке парламенте на теме: ефикаснији рад ученичких парламената и унапређење лидерских вештина и тимског рада у уч.парламентима	Јануар – мај 2010.г одине	<p>Обучени чланови ученичких парламената и студентског парламента ПФа</p> <p>Већа ефикасност ученичких парламената</p> <p>Боља међусобна комуникација уч.парламентима различитих школа</p>	<p>Број пријављених чланова ученичких парламената</p> <p>Број пријављених средњошколаца/ки, заинтересованих за ову тему</p>	<p>КЗМ Сомбор</p> <p>Заједница ученичких парламената, средње школе у Сомбору</p>	60.000 динара
	1.7.Свечани пријем ученичких парламената у	октобар 2010.г	Боља мотивација чланова	Број медија који ће да испрате сусрет	КЗМ Сомбор Средње школе у граду,	10.000 динара

	Свечаној Сали зграде Жупаније код челника Града Сомбора	одине	ученичких парламената, Већа видљивост уч.парламената у локалној заједници		Градска управа Града Сомбора	
	1.8. ТЕМАТСКО САСТАЈАЊЕ УЧ.ПАРЛАМЕНАТА и израда Годишњег плана активности уч.парламената. (Креирање садржај који ће стално укључивати ученичке парламенте - бар једном месечно и на тај начин директно подизати капацитет парламената и давати повод за њихово редовно окупљање). Ова мера подразумева организовање иницијалног састанак уч.парламената и професора који раде са парламентима како би се израдио ПЛАН АКТИВНОСТИ УЧ.ПАРЛАМЕНАТА	до краја фебруара 2010.г. и затим континуирано	Израда годишњег плана активности ученичких парламената Побољшање функционисања уч.парламената и Заједнице уч.парламената Стварање могућности за креативнији и разноврснији рад ученичког омбудсмана Боља комуникација међу уч.парламентима Укључивање рада уч.парламената у Савет за младе	Број састанака Заједнице уч. парламената средњих школа општине Сомбор Израда годишњег плана активности уч.парламената Број и квалитет реализованих активности	КЗМ Сомбор Заједница уч.парламената НВО које су радиле са парламентима Образовне институције	XXX
	1.9.Подизање нивоа информисаности ученичких парламената кроз израду заједничког сајта средњошколских парламената и	фебруар 2010.г. и потом континуирано	Боља информисаност средњошколаца о акцијама и активностима појединачних ученичких	Број ученика/ца који креирају вести за сајт Број посета на сајту Број младих који су укључени у форуме на	КЗМ Сомбор, Средње школе Сомбор НВО сектор који ће на сајту да најављује своје акције институције културе	10.000 динара (израда сајта и регистрација домена)

	анимирањем новинарских секција средњих школа да промовишу рад својих парламената	уирано	парламената Транспарентнији рад ученичких парламената: одлуке парламената ће се објављивати на сајту Боља сарадња међу ученичким парламентима Већа заинтересованост младих да у оквиру новинарских секција пишу о активностима парламената	сајту	које ће на сајту да информишу о својим културним понудама за младе	
	1.10.Организовање новинарске секције за ученике свих средњих школа из Сомбора (са едукацијама из новинарства) и обједињавање њиховог рада на јединственом интернет сајту	континуирано	Већи степен информисаности младих о темама које их интересују Боља међусобна сарадња међу ученицима средњих школа Промоција рада појединачних ученичких парламената и праћење њихових активности	Број новинара који пишу чланке за сајт Број посетиоца сајта	Средње школе Ученички парламенти	XXX

	1.11.Подизање капацитета локалних НВО кроз организовање 5 обука из: пројектног менаџмента, тимског рада и стратегије комуникације са донаторима	Мај, јун, јул 2010.г.	Повећање броја чланова НВО сектора који се баве младима, а који су обучени и припремљени за даљи рад са младима	Број учесника/ца Број организација које су заинтересоване да пошаљу своје чланове на обуку	КЗМ Сомбор Чланови омладинских Нво и НВО које се баве младима	70.000 динара
	1.12.Израда "Календара младих у Сомбору" – обједињавање акција које ће НВО и организације-нституције које се баве младима спроводити у 2010.години у циљу обележавања међународних датума који су од важности за младе(укључујући и датуме празника нац. мањина)	континуирано	Обједињене информације на једном месту олакшавају синхронизоване акције НВО и установа које се баве младима Обједињене информације на једном месту омогућавају бољу информисаност медија али и младих, корисника ових акција	Број организација које су се укључиле у израду "Календара младих у Сомбору"	КЗМ Сомбор НВО Црвени крст Саветовалиште за младе	XXX

ПРИОРИТЕТИ	АКТИВНОСТИ	РОК	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТ	ИНДИКАТОР	НОСИОЦИ/НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ И ИНСТИТУЦИЈЕ	ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА
2. Подизање свести о значају опредељења за здраве стилове живота, кроз промовисање мера за повећање бриге младих о сопственом здрављу	2.1. Едукација младих за стицање основних вештина у пружању прве помоћи и самопомоћи	Фебруар – јуни 2010. године	Едуковани млади људи који су спремни да помогну у свакој ситуацији која човеку угрожава живот Евиденција (база података) младих људи обучених у примени прве помоћи Повећан број ангажованих младих особа које волонтирају и у другим активностима	Број људи који су похађали едукацију	Носилац: Црвени крст Партнери: Средње школе на територији Сомбора Педагошки факултет у Сомбору КЗМ Сомбор НВО и организације које се баве волонтерским ангажовањем младих	25.000 динара
	2.2. Ширење свести о значају добровољног давалаштва крви кроз едукације и манифестације и организоване акције давања крви	Континуирано	Едуковани млади људи о значају добровољног давалаштва крви Оснивање "Клуба 25" који окупља младе добровољне даваоце крви	Број младих који су прошли едукацију (девојака и младића) Број прикупљених јединица крви у 2010. години Број објављених прилога у медијима о едукацијама и организованим акцијама добровољног давања крви	Носилац: Црвени крст Сомбор Партнери: КЗМ Сомбор Педагошки факултет Сомбор ЗЦ "Др Радивој Симоновић" – служба за трансфузију крви Локални медији	100.000 дин
	2.3. Вршњачке	Септе	Већи степен	Број младих који су	Носилац: Црвени	45.000 дин

	радионице и медијска кампања на тему трговине људима	мбар – децем бар 2010.г одине	информисаности младих људи о проблему трговине људима и опасностима које овај проблем носи. Присутност теме о трговини људима у медијском простору Сомбора	учествовали у вршњачким едукацијама (девојака и младића) Број прилога и чланака који су објављени у медијима	крст Сомбор Партнери: КЗМ Сомбор, Основне и средње школе Сомбор Студенти Педагошког факултета	
	2.4.Вршњачке едукације из области ХИВ/АИДСа	Септе мбар – децем бар 2010.г одине	Едуковани млади људи о начину превенције и заштите од ХИВа	Број учесника радионице	Носилац: Црвени крст Сомбор Партнери: КЗМ Сомбор, Основне и средње школе Сомбор	25.000 дин
	2.5.Обележавање 01.децембра – Светског дана борбе против ХИВа	15. новем бар – 01. децем бар	Повећање свести младих о значају превенције ХИВ/АИДС-а	Број младих (основних и средњих школа) који су се укључили у обележавање овог дана(девојака и младића)	Црвени крст Сомбор Партнери: Основне и средње школе, установе и институције које се баве промоцијом здравља	10.000 дин

	<p>2.6.Континуиране медијске кампање о болестима зависности, превенцији полнопрениосивих болести и здравим стиловима живота, и укључивање организација младих у кампање на свим нивоима</p>	<p>континуирано</p>	<p>Повећање степена информисаности међу младим људима о : болестима зависности, институцијама које су надлежне за решавање овог проблема, превенцији полно прениосивих болести и здравим стиловима живота.</p> <p>Већи степен укључивање организација младих у промовисање ових тема међу својим корисницима, међу младима и у медијима</p>	<p>Број прилога који су објавили медији</p> <p>Број организација малдих које су кроз своје активности промовисале ове теме</p>	<p>Носилац:Саветовали ште за младе Црвени крст Партнери: НВО сектор</p>	<p>XXX</p>
--	---	---------------------	---	--	---	------------

ПРИОРИТЕТИ	АКТИВНОСТИ	РОК	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТ	ИНДИКАТОР	НОСИОЦИ/НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ И ИНСТИТУЦИЈЕ	ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА
3. Смањење броја незапослених младих подстицањем привредног развоја и унапређењем адекватне информисаности младих о самозапошљавању и омладинском предузетништву	3.1. Успостављање базе података о : потребним кадровима и струкама на нивоу општине и постојећим људским и пословним ресурсима, као и базу података о потребама локалне заједнице и младих) и ангажовање младих у овим истраживањима	континуирано	База података о постојећим привредним субјектима и струкама које су тражене на нивоу града База података о образовним профилима који се школују на територији Сомбора и околних насеља База података о кадровским потребама	Број институција које се укључе у израду базе	Национална служба за запошљавање Градска управа – Одељење за привреду КЗМ Сомбор Регионална привредна комора КЗМ Сомбор	XXX
	3.2. Обука за активно тражење посла	континуирано	Оспособљени млади људи за тражење послова	Број полазника/ца обуке Број успешно запослених младих људи	Носилац: Национална служба за запошљавање Партнери: КЗМ Сомбор Средње школе МВО сектор	XXX

	3.3.Промовисање обуке за активно тражење посла међу младима	континуирано	Већи степен обавештености младих људи за програме и обуке чији је циљ активно тражење посла, као и институције које их спроводе Промовисање успешних младих бизнисмена у локалним медијима	Број посета стручњака из НСЗ средњим школама и презентовање оваквих обука Број полазника/ца обуке Број објављених прилога у локалним медијима	Национална служба за запошљавање и КЗМ Сомбор Локални медији НВО сектор Средње школе	XXX
	3.4.Пројекти/програм и стицања додатних знања и вештина за унапређење компетенције младих у тражењу посла (доквалификација, преквалификација, писање ЦВ, израда бизнис плана) и програми омладинског предузетништва	неколико пута годишње	Едуковани млади људи који су овладали вештинама неопходним за успешно запослење: пословном културом и писањем бизнис плана	Број полазника/ца	Национална служба за запошљавање Регионална агенција за развој МСПП КЗМ Сомбор Средње школе у Сомбору НВО	XXX
	3.5.Информисање младих о могућностима запошљавања и samozapošljavanja младих	континуирано	Већи степен информисаности младих људи о повољним кредитима, стартап кредитима, постојећим обукама кроз које могу унапредити сопствене компетенције у тражењу посла	Број прилога који су на ову тему објављени у локалним медијима	Национална служба за запошљавање Регионална агенција за развој МСПП КЗМ Сомбор Средње школе Локални медији НВО сектор	80.000
	3.6.Информисање и	контин	Већи степен	Број ученика/ца са којима	Педагози и психолози	XXX

	<p>мотивисање младих да користе службе професионалне оријентације у основним и средњим школама, и информисање младих о актуелним понудама средњошколског, односно вишег и високог образовања</p>	<p>уирано</p>	<p>информисаности младих људи о образовним профилима који се школују у средњим, односно вишим и високим школама</p> <p>Већи степен информисаности младих људи о каријерним пословним могућностима које им нуди средње и високо образовање у Србији</p>	<p>су радили стручњаци на тему професионалне оријентације</p>	<p>ангажовани у средњим школама</p> <p>Национална служба за запошљавање (служба професионалне оријентације)</p> <p>Средње школе</p> <p>КЗМ Сомбор</p>	
--	--	---------------	--	---	---	--

ПРИОРИТЕТИ	АКТИВНОСТИ	РОК	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТ	ИНДИКАТОР	НОСИОЦИ/НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ И ИНСТИТУЦИЈЕ	ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА
4 Промовисање континуираног образовања младих и значаја алтернативних облика едукације; развијање и примена адекватних образовних програма, усклађених са захтевима тржишта рада	4.1.Подизање капацитета локалних НВО организацијама да се баве неформалним образовањем (2дневна обука за тренере и рад са младима, 5 обука за писање пројеката и пројект менаџмент)	фебруар – март 2010.г одине	Повећан број чланова НВО сектора који се баве младима, а који су обучени и припремљени за даљи рад са младима	Број учесника/ца, Број организација које су заинтересоване да пошаљу своје чланове на обуку	КЗМ Сомбор НВО	120.000 дин
	4.3.Промовисање талентованих младих у локалним медијима	континуирано	Подстакнути талентовани млади људи Сензибилисаналокалне заједнице да признаје и награђује успехе својих талентованих младих	Број афирмативних прилога који су објављени у медијима	КЗМ Сомбор Образовне институције Медији НВО Установе и институције које раде са талентованим младима	XXX
	4.4.Обједињавање информација о: најавама семинара, тренинга, трибина, актуелних пројеката и јавних догађаја за младе у граду и околним насељима, као и информације везане за : стипендије, студијска путовања и сл. на посебном	континуирано	Већи степен информисаности младих људи Развијање навике код младих људи да активно траже неопходне информације	Број посета сајту	КЗМ Сомбор Омладинске НВО Заједница уч. парламената Студентски парламент ПФа Образовне институције	10.000 дин (израда сајта, регистрација домена)

	интернет сајту младих Сомбора (прављење интернет сајта)					
--	---	--	--	--	--	--

ПРИОРИТЕТИ	АКТИВНОСТИ	РОК	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТ	ИНДИКАТОР	НОСИОЦИ/НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ И ИНСТИТУЦИЈЕ	ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА
5. Унапређење културе, садржаја за провођење слободног времена младих, спорта и заштита животне средине	5.1. Организовање наградног конкурса за акције средњошколца на тему рециклаже и очувања природе – обележавања Дана планете Земље (22. април)	април 2010.г одине	Повећање свести код младих о неопходности очувања животне средине Подстицање активног бављења очувања средине	Број младих који су се пријавили на конкурс (девојака и младића)	КЗМ Сомбор НВО сектор Средње школе	60.000 динара
	5.2. Обележавање 24. октобра ("Акција 350 – смањење количине ЦО2 у атмосфери на обновљивих 350 промила") бицикличком акцијом младих	24. окт обар	Повећање свести код младих о неопходности очувања животне средине	Број младих који су се укључили у бицикличку возњу кроз град (девојака и младића)	КЗМ Сомбор НВО	10.000 динара
	5.3. Организовање "Сомборског лета за младе 2010"	јун- јул- авгист 2010.г одине	Повећање културно-забавног садржаја за младе током летњих месеци	Број организованих музичких, културних и едукативних садржаја Број младих који посећују "Сомборско лето за младе 2010." (девојака и младића) Број НВО које учествују у организовању "Сомборског лета за младе 2010"	КЗМ Сомбор НВО са територије града	200.000 динара
	5.4. Информисање младих о садржајима за квалитетно провођење слободног	контин уирано	Већи степен информисаности младих о садржајима који су	Број посетиоца сајта	КЗМ Сомбор НВО Локални медији	XXX

	времена на посебном интернет сајту, и промовисање садржаја за младе путем локалних медија		им доступни			
	5.5.Промовисање фер-плау-а и ненасилног навијања на утакмицама: а.осмишљавање мотоа акције б. штампање промо материјала који ће се користити на утакмицама, ц.организовање састанка професора грађанског васпитања, професора који раде са уч.парламентима, представника Спортског савеза, уч.парламената са циљем утврђивања најбољег модела промовисања Фер плауа у школске и ваншколске активности д. Одабир успешног младог спортисте на локалу – промотера Фер плауа	континуирано	Подизање нивоа свести о фер плау-у као животном принципу међу младим спортистима и публиком Допринос повећавању безбедности на утакмицама Континуирана медијска кампања о фер плауу која треба да прати Школски спорт, спортске манифестације младих и Игре без граница за средњошколце	Број учесника/ца на конкурс за мото Фер плауа Број спортских манифестација које се одвијају под одабраним мотом Број прилога и репортажа које су објавили медији о промотеру Фер плау	КЗМ Сомбор Спортски савез општине Сомбор Професори у средњим школама (грађанско васпитање, фозичко васпитање, професори који раде са уч.парламентима) Уч.парламенти Познати млади спортисти из Сомбора Локални медији	15.000 (Штампање ролл-упова са креираним мотом фер плауа)
	5.6. Организовање Игара без граница за	јун 2010.	Стварање контаката између ученика	Број пријављених ученика/ца	Спортски савез општине Сомбор	15.000 динара (освежење за

	ученике средњих школа		средњих школа у позитивном и спортском духу		КЗМ Сомбор Заједница ученичких парламената	учеснике, куповина материјала)
	5.7.Програм "ПЕТКОМ У 4 ДВИЦЕ" – 12 едукативних и забавних програма за средњошколце који се одржавају последњег петка у месецу, у 22:22	сваког последњег петка у месецу	Повећање нивоа опште образованости младих Повећање међусобне сарадње и комуникације међу ученицима различитих средњих школа	Број учесника/ца у програму Број организација и институција које спроводе програм	Градска библиотека "Карло Бијелцки" КЗМ Сомбор Заједница ученичких парламента ИФА (Институт за односе са иностранством Р Немачке) НВО	60.000 динара

ПРИОРИТЕТИ	АКТИВНОСТИ	РОК	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТ	ИНДИКАТОР	НОСИОЦИ/НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ И ИНСТИТУЦИЈЕ	ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА
6. Унапређење капацитета рада Канцеларије за младе у Сомбору	6.1.Промовисање рада и надлежности КЗМ Сомбор (присутност у медијима, организовање састанака са НВО и организацијама/установама које се баве младима, коктели за новинаре)	континуирано	Повећање степена информисаности међу младим људима о: надлежностима, активностима и седишту КЗМ Сомбор	Број објављених прилога у медијима о раду КЗМ Сомбор Број младих волонтера/ки који сарађују са КЗМ Сомбор Број састанака КЗМ Сомбор са НВО и организацијама/институцијама/установама које се баве младима	Носилац: КЗМ Сомбор Партнери: Локални медији, Образовне институције, Ученички студентски парламенти НВО	20.000 динара
	6.2.Формирање трочланог пројектног тима КЗМ Сомбор (чланови се бирају конкурсно)	континуирано	Повећање броја активности КЗМ Сомбор (активности које су дониране путем пројектата) Формирање здравог језгра спољних сарадника КЗМ Сомбор Афирмисање младих да под окриљем КЗМ Сомбор стекну већа искуства у писању	Број пројектата који су донирани од стране донатора Број активности чија које су обезбеђене путем пројектата	КЗМ Сомбор	144.000 дин (на месечном нивоу хонорар од по 4.000 динара за сваког члана пројект тима током 12 месеци)

			пројеката и њиховој реализацији			
	6.3.Изградња идентитета КЗМ Сомбор (креирање логоа КЗМ Сомбор путем конкурса за младе, штампање пропагандног материјала)	јануар – март 2010.г одине	У потпуности креиран визуелни и корпоративни идентитет КЗМ Сомбор Везиване младих за активности КЗМ Сомбор кроз учествовање у креирању њеног визуелног идентитета	Број младих који учествују у изради визуелног идентитета (путем конкурса) - девојака и младића Број активности на којима се пласира лого и промотивни материјал КЗМ Сомбор	Носилац: КЗМ Сомбор Партнери: Образоване институције НВО сектор Локални медији	60.000 динара
	6.4.Организовање радио и ТВ емисија у којима ће млади разговарати са новинарима на теме које су интересантне младима	континуирано	Повећање сензибилисаности медија за потребе младих Повећање видљивости акција које организују млади и организације/институције у сарадњи са младима Већи степен информисања локалног становништва о активностима, потребама и проблемима младих Афирмација младих активиста	Број информација које су медијски пласиране а које се односе на: активизам младих, потребе и проблеме младих	Носилац: КЗМ Сомбор и омладински активисти Партнери: Заједница ученичких парламената Ученички и студентски парламенти Локални медији НВО млади	XXX

			<p>кроз њихову медијску промоцију</p> <p>Подстицање лидерских особина код младих волонтера и активиста кроз њихове контакте са медијима</p>			
	6.5.Организовање 2 регионална састанка са сарадницима из окружења и покрајине	<p>фебруар 2010.г.</p> <p>септембар 2010.г.</p>	<p>Повећање контаката између организација, НВО и канцеларија за младе из региона (ЗБ округ, АПВ)</p> <p>Побољшање и разграђивање међусобна сарадња међу организацијама и НВО које се баве младима у региону</p> <p>Повећање броја заједничких акција организација и НВО у региону</p> <p>Стварање мреже НВО и организација које се у региону баве младима</p>	<p>Број организација које учествују у састанцима</p> <p>Број партнерских активности међу организацијама И НВО из региона</p>	<p>Носилац: КЗМ Сомбор</p> <p>Партнери: НВО из региона организације и институције из региона</p> <p>КЗМ из региона</p>	15.000 дин (освежење и путни трошкови за госте)
	6.6.Организовање 2 састанка омладинских НВО из Сомбора и околних насеља са	<p>март 2010.</p> <p>октоба</p>	<p>Повећање контаката између омладинских НВО из Сомбора са</p>	<p>Број организација које учествују у састанцима</p> <p>Број партнерских</p>	<p>Носилац: КЗМ Сомбор</p> <p>Партнери: НВО из региона</p>	15.000 дин (освежење и путни трошкови)

	потенцијалним партнерима из Р Хрватске и Р Мађарске на тему: умрежавање, међусобна сарадња, заједнички пројекти у Јоутх ин Акцион програмима	р 2010.г.	омладинским НВО из Р Мађарске и Р Хрватске Повећање броја заједничких акција организација и НВО у региону Стварање мреже НВО и организација које се у региону баве младима	активности међу организацијама И НВО из региона		
	6.7.Израда најмање 5 пројеката за омладинске активности (са партнерима из локала) на МОС конкурсе намењене младима	континуирано	Повећање броја активности за младе у локалу и региону као последица пројектних активности Побољшање и неговање партнерских односа између КЗМ и организација/НВО са локала	Број партнерстава на пројектима Број реализованих пројеката	Носилац: КЗМ Сомбор Партнери: НВО Организације и институције кје на локалу раде са младима Уч. и ст. парламенти	XXX
	6.8.Креирање стратегије комуникације актера ЛАПа за младе са младима Сомбора и околних насеља	јануар – април 2010.г одине	Проналажење функционалног модела комуникације са младима из различитих социјалних, културних, старосних група Повезивање	Број институција, организација и установа које су укључене у ЛАП	КЗМ Сомбор НВО Установе, организације, институције млади	

			планираних активности у оквиру ЛАП			
--	--	--	------------------------------------	--	--	--

Одељак 5 ПОВЕЗАНОСТ СА ДРУГИМ СТРАТЕШКИМ ДОКУМЕНТИМА

5.1 УСКЛАЂЕНОСТ СА НАЦИОНАЛНОМ СТРАТЕГИЈОМ ЗА МЛАДЕ

Локални акциони план за младе Града Сомбора је усклађен са Националном стратегијом за младе Републике Србије у делу циљева, дефинисаних приоритетних области, мера и активности. Овај документ је подршка имплементацији Националне стратегије и омогућиће да се развија партнерство на локалном нивоу и да резултати и ефекти активности које су намењене младима буду видљиви.

5.2 УСКЛАЂЕНОСТ СА ДРУГИМ ЛОКАЛНИМ СТРАТЕГИЈАМА

Локални акциони план за младе Града Сомбора ће омогућити да:

- се умреже локални актери који се баве младима
- да се обезбеди комуникација са Покајинским и Националним актерима како би се ефикасније реализовала омладинска политика
- да се ефикасно и ефективно користе сви расположиви ресурси
- да Град Сомбор адекватно повеже актуелне процесе и направи значајне везе са другим релевантним локалним стратешким документима као што су:
 1. Стратегија одрживог развоја општине Сомбор
 2. Стратегија развоја социјалне заштите Града Сомбора
 3. Локални акциони план за унапређење образовања Рома у општини Сомбор за период 2006-2010

6.1.ИМПЛЕМЕНТАТОРИ ЛАП-А ЗА МЛАДЕ

Конкретне акције предвиђене Локланим акционим планом за младе у току 2010.године ће имплементирати: Канцеларија за младе Сомбор, институције, организације и установе које се баве младима на локалу, али и НВО сектор који је активан и отворен за сарадњу.

Главни актер у спровођењу (као и у изради) Локалног акционог плана за младе, јесте Канцеларија за младе. Локални координатор представља спону између Канцеларије и надлежних из локалне самоуправе, Савета за младе, јавности и свих осталих учесника у послу који првенствено треба да буде партнерски и резултат сталног консултативног процеса међу свим заинтересованим друштвеним чиниоцима.

Остали кључни актери подразумевају пре свега институције, организације и установе које спроводе програме за младе под окриљем Градске упаве, а уз подршку и релевантних владиних и невладиних институција и организација са републичког нивоа.

6.2.ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЛАП-А ЗА МЛАДЕ

У ситуацији рестриктивних буџета локалних самоуправа, тешко је проценити спроводљивост предложених мера и активности. Имплементатори ЛАП-а за младе ће предвиђене активности реализовати средствима:

- Буџета Града Сомбора
- Министарства омладине и спорта
- Покрајинског секретаријата за спорт и омладину
- Домаћих и страних донатора

ЛАП за младе Града Сомбора представља плански, али и стратешки званичан документ Града Сомбора. Институције и организације које се баве младима у Сомбору биће у прилици да планирају своје услуге и активности у складу са предложеним приоритетима, чиме се постиже синхронизовано и планско решавање препознатих проблема младих у општини Сомбор.

6.3.РЕАЛИЗАЦИЈА И СПРОВОЂЕЊЕ ЛАП-А ЗА МЛАДЕ

За расподелу средстава из градског буџета намењених реализацији Локалног акционог плана за младе у 2010.години, надлежна ће бити петочлана Комисија за избор пројеката за реализацију Локалног акционог плана коју на предлог Канцеларије за младе именује градоначелник града Сомбора.

Комисија за избор пројеката за реализацију ЛАП-а за младе ће вршити селекцију пројеката за финансирање, према унапред утврђеним критеријумима. Такође, ова Комисија ће предлагати Савету за младе Града Сомбора пројекте или допуне и модификацију на пројектима, који су изабрани за финансирање.

Пројекти су одабрани када се предлог Комисије усвоји од стране Савета за младе, а у складу са Правилником о раду Савета.

Комисију за селекцију пројеката чине 5 представника/ца следећих институција:

- 2 представник/ца локалне самоуправе (Одељење за друштвене делатности, Одељење за финансије)
- координатор Канцеларије за младе
- 2 представника/це цивилног сектора (релевантне НВО које се баве питањима младих)

Савет за младе, у сарадњи са Канцеларијом за младе, доноси документа којима се прописује:

- Начин расписивања конкурса
- Текст конкурсне документације
- Одобравање програма и пројеката на предлог Комисије и додела средстава
- Подношење годишњег извештаја Скупштини Града Сомбора

6.4. ПРАЋЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА

Процес праћења (мониторинга) и евалуације спровођења Локалног акционог плана за младе врше:

Тим за мониторинг – прати реализацију пројеката који су конкурсно изабрани и финасирају се из градских средстава. Тим за мониторинг чине три представника, следеће структуре:

- локална самоуправа, стручни сарадник/ца из службе за финансије (финансијски мониторинг)
- представник/ца локалне самоуправе (Канцеларија за младе)
- представник/ца Савета за младе

Процедуру мониторинга и начин и структуру извештавања биће формулисаће Савет за младе у сарадњи са Канцеларијом за младе. **Тим за мониторинг своје извештаје, на месечном нивоу доставља Градоначелнику, Одељењу за финансије, Одељењу за друштвене делатности и Савету за младе.**

Тим за евалуацију - прати и оцењује активности и резултате пројеката у реализацији и извештава тромесечно Савет за младе.

Тим за евалуацију чини 3 представника/ца следеће структуре:

1. Представник/ца локалне самоуправе
2. Представник/ца Комисије за одабир пројеката
3. Представник/ца Тима за мониторинг

Извештај Тима за евалуацију, доставља се градоначелнику и Савету за младе, преко Канцеларије за младе и представља основни материјал на основу којег ће се формулисати захтеви за следећи конкурс; то је и основни документ на основу кога ће се радити ревизија Акционог плана, јер он треба да садржи процену делотворности свих мера које су финасиране као и њихов утицај на локалну средину.

ЈАВНА РАСПРАВА

Процес јавне расправе има за циљ да поспешу дијалог најширег обима у локалној средини и да буде завршна фаза широког консултативног процеса израде Локалног акционог плана за младе. **Јавна расправа представља механизам који омогућава наширем друштвеном кругу у локалној заједници да утиче на будуће мере које ће спроводити локална самоуправа у области бављењем унапређења услова живота и рада младих.**

Наведени процес подразумева јавно представљање градских приоритета из области бављења питања и проблема младих, као и мера за њихово решавање, кроз све расположиве медије на локалном нивоу.

Поред промотивних активности, јавна расправа треба да представља и механизам којим грађани могу да доставе своје коментаре, допуне или измене.

Интегрални текст Локалног акционог плана за младе треба да буде изложен на огласној табли Града Сомбора и на званичној градској интернет презентацији (www.so-sombor.com), а грађани могу да у одређеном временском периоду (2 недеље) доставе своје коментаре Канцеларији за младе.

После јавне расправе, Канцеларија за младе, у сарадњи са Саветом за младе, разматра пристигле коментаре, допуне или измене и одлучује да ли ће бити измена у Акционом плану или је потребно додатно објаснити поједина питања грађанима

ПРИЛОЗИ

Прилог број 1 : ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА ИЗ ОБЛАСТИ:ПРОГРАМИ ЗА МЛАДЕ У 2009.ГОДИНИ

У 2009.години Конкурсна комисија за расподелу средстава са буџетске линије "Програми за младе" одлучила је да се **1.246.000 динара додели за финансирање и суфинансирање пројеката појединаца и организација са територије града Сомбора (са околним насељима).**

Од 42 поднета пројекта, позитивну оцену конкурсне комисије је добило 19 пројеката. У 2009. години се средствима Града омогућила реализација следећих пројеката:

- Удружење "Кафка", Сомбор: пројекат Оснивање часописа за младе"АВАНГАРД" " -115.000 дин
- Удружење Рома "Бахтале Рома", Сомбор: пројекат "Људска права деце 5 –Летујмо код куће" – 60.000 дин
- НВО "ПОдунав", Бачки Моноштор: пројекат "БОДРОГ БУ НИГХТ" – 105.000 дин
- Петар Рашић, Сомбор: пројекат"И ја желим да знам" – 60.000 дин
- УГ "СОБ",Сомбор: пројекат "Јачање сомборске музичке сцене" – 120.000 дин
- УГ"СОБ", Сомбор: пројекат "Графитирајмо" – 40.000 дин
- УГ "Пропрелер", Бачки Моноштор: пројекат"Ултимативе мусиц фест 7: Регенерација Дунава-Еколошко-Музички фестивал" -100.000 дин
- Ивана Мудрић, Кљајићево: пројекат "Креативно позитивно" -105.000 дин
- Невена Вујадиновић, Сомбор: пројекат "Психоактивне супстанце и млади" -60.000 дин
- Одред извиђача "Раванград, Сомбор: пројекат"Активирај се"-60.000 дин
- УГ "ПУЛС", Бездан: пројекат"Међународни плесни волонтерски камп" -100.000 дин
- "Омладинска иницијатива", Станишић: пројекат"Летњи камп на брчку" -120.000 дин
- ГГ"Реагуј", Сомбор: пројекат"СТОП вршњачком насиљу" – 80.000 дин
- УГ "Акција сада", Сомбор: пројекат "Омладинска мрежа" – 80.000 дин
- Зоран Хајтл, Сомбор: пројекат"Пета међународна ревија аматерског филма Сомбор 2009" -170.000 дин
- Планинарско алпинистички клуб "Целтис", Сомбор:пројекат"Дан планете земље у специјалном резервату природе"Горње Подунавље"" -11.000 дин
- УМЛС"Гарден принт", Сомбор:пројекат"Салон младих ликовних стваралаца "Ликовно пролеће 2009"" – 100.000 дин

- Покрет младих људи Србије, Сомбор; пројекат "Креативни центар лидерских вештина"-50.000 дин
 - НВО "Женска алтернатива", Сомбор : пројекат "Хоћу да знам, и хоћу да радим" – 50.000 дин
- Сви одобрени пројекти се одвијају на територији града Сомбора и околних насеља у току 2009.године.

Прилог број 2:

СПИСАК СРЕДЊИХ ШКОЛА У ГРАДУ СОМБОРУ

(ПОДАЦИ ЗА ШКОЛСКУ 2009/2010.ГОДИНУ)

НАЗИВ ШКОЛЕ	АДРЕСА	БРОЈ ТЕЛЕФОНА	БРОЈ ЂАКА	ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ	УЧЕНИЧКИ ПАРЛАМЕНТ	СЛУЖБА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ ОРИЈЕНТАЦИЈУ	ИЗДАВАЊЕ ШКОЛСКОГ ЧАСОПИСА	ДИРЕКТОР ШКОЛЕ
Гимназија "Вељко Петровић"	Доситеља Обрадовића 2, Сомбор	025/420-327	616 редовних ученика	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Друштвено-језички смер ▪ Природно-математички смер ▪ Општи смер на мађарском језику 	Да	Да	Тренутно не	Бранислав Чурчић
Средња Техничка школа	Трг Цара Лазара 4, Сомбор	025/421-067	969 редовних ученика 53 ванредна ученика	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Машински техничар за компјутерско конструисање ▪ Техничар за компјутерско управљање ▪ Техничар друмског саобраћаја ▪ Електротехничар рачунара ▪ Електротехничар енергетике 	Да	Не	Не	Јанош Хорват

				<ul style="list-style-type: none"> ▪ Техничар за мехатронику ▪ Аутомеханичар + бравар ▪ Оператер машинске обраде ▪ Возач моторних возила ▪ Електронсталатер ▪ Аутоелектричар ▪ Електричар радио и видео технике ▪ Аутомеханичар + механичар за гасо и пнеумо постројења ▪ Бравар + механичар за гасо и пнеумо постројења ▪ Електричар аутоматике 				
Средња економска школа	Апатински пут 90, Сомбор	025/421-217, фах:025/430-780	706	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Пословни администратор – огледно одељење ▪ Финансијски администратор – огледно одељење ▪ Економски техничар ▪ Комерцијалиста – огледно одељење ▪ Кувар ▪ Трговински техничар ▪ Трговац ▪ Конобар 	Да	Да	Да	Драгомир Миљић
Средња медицинска школа "Др Ружица Рип"	Подгоричка 7, Сомбор	025/430-540	768 редовних ученика 6 ванредних ученика 74 полазника у програму преквалификације 1 полазник доквалификације	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Медицинска сестра – техничар ▪ Педијатријска сестра – техничар ▪ Фармацеутски техничар ▪ Физиотерапеутски техничар 	Да	Професионална оријентацију врши педагог школе	Не	Јован Бељански
Средња	Подгоричка 7,	025/25-699	431 редовних	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Техничар за заштиту 	Да	Не	Тренут	Милан

текстилна школа "Свети Сава"	Сомбор		ученика 5 ванредних ученика	животне средине <ul style="list-style-type: none"> ▪ Моделар одеће ▪ Мушки фризер - педикир-маникир ▪ Женски фризер ▪ Конфекционар-кројач ▪ Конфекционар текстила 			но не, али је школск и часопис у припре ми	Миланковић
Средња пољопривредно-прехранбена школа	Хаџића Светића 18, Сомбор	025/482-586, фах: 025/429-355	505 редовних ученика 18 ванредних ученика	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Пивар-огледно одељење ▪ Пољопривредни техничар ▪ Пољопривредни техничар – огледно одељење ▪ Прехрамбени техничар – огледно одељење ▪ Техничар хортикултуре ▪ Ветеринарски техничар – огледно одељење ▪ Ветеринарски техничар ▪ РМПТ (руковалац механичар пољопривредне технике)– огледно одељење 	Да	Да	Не	Љубица Јовичић Прибић
Музичка школа "Петар Коњовић" (основно и средње музичко образовање)	Венац Петра Бојовића 9, Сомбор,	тел:22-054 mspks@sbb.rs	укупно:356 ученика	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Музичари ▪ Дизајнер звука 				Арлета Штрангарић Штета

НАЗИВ ШКОЛЕ	АДРЕСА	БРОЈ ТЕЛЕФОНА	БРОЈ СТУДЕНАТА	ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ
Педагошки факултет	Подгоричка 4, Сомбор www.ucf.so.ac	025/22-030 025/28-986		Учитељ Дизајнер медија у

Сомбор				образовању Васпитач
Универзитет Мегатренд	Венац Радомира Путника бр.1, Сомбор www.megatrendedu.net biofarmig@ptt.rs	025/420-974 025/26-669		Банкарство Менаџмент&маркетинг Факултет за биофарминг
Виша здравствена санитарска школа "ВИСАН"		025/22-394		

**Прилог број 3: СПИСАК НЕВЛАДИНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА КОЈЕ СЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА СОМБОРА И
ОКОЛНИХ НАСЕЉА БАВЕ МЛАДИМА**

- 1. УГ "Сомборски омладински Боом",**
Венац Радомира Путника 2, Сомбор
тел: 025/432-030, 064/169-0995
- 2. УГ "Раванград",**
Трг Светог Тројства 1, Сомбор,
тел:23-873
- 3. УГ "Студио 5",**
Огњена Прице 25, Сомбор

тел:060/5-4444-52

4. УГ "Сомборски едукативни центар",

Стапарски пут 16, Сомбор

тел: 063/10 50 025

5. УГ "Пропелер"Бачки Моноштор,

И. Г. Ковачића 32, Бачки Моноштор

тел:025/808-000

6. УГ "СоОпен",

Шумадијска 14, Сомбор

тел:060/081-06-02

7. ДЈ организација "ТоуцхРадио",

(ради као музичка секција УГ "СоОпена"а)

8. Одред извиђача "Раванград",

Сонћански пут 24, Сомбор

тел: 063/520-599

9. УГ "Цоммуниту",

Пинкијева 46, Сомбор

тел:062/24-66-24

10. Европски покрет у Србији – локално веће у Сомбору

Симе Шолаје 1, Сомбор

тел: 063/320-145

11. ХУН "Герхардт",

Матије Гупца бб, Сомбор

тел: 025/431-870

12. УГ "Кафка"

тел:064/157-34-48

▪ СТУДЕНТСКА УНИЈА ПЕДАГОШКОГ ФАКУЛТЕТА

Подгоричка, Сомбор

тел: 025/22-030

Извор: За потребе Локалног акционог плана за младе Сомбор, списак уобличио Канцеларија за младе Сомбор

Прилог број 4:

КАЛЕНДАР ТАКМИЧЕЊА ЗА ШКОЛСКУ 2009/2010. ГОДИНУ

ССО СОМБОР

Редни број	СПОРТ	ШКОЛСКО ПРВЕНСТВО	ОПШТИНСКО ПРВЕНСТВО	ОКРУЖНО ПРВЕНСТВО	МЕЂУОКРУЖНО ПРВЕНСТВО	РЕПУБЛИЧКО ПРВЕНСТВО	ГРАДОВИ ДОМАЋИНИ
1.	СТОНИ ТЕНИС	До 1. недеља Октобра	07.10. ОШ,СШ – М,Ж	13.10. ОШ,СШ М,Ж Б.Брестовац	Нема	сви 11.новембра 2009.	Шид

			ГХ Мостонга				
2.	ПЛИВАЊЕ	До 2. недеље Новембра		<u>25.11.</u> ОШ, СШ М,Ж Сомбор ГХ Мостонга 18:00х	Нема	сви 3.децембра 2009.	нема домаћина
3.	СШ КОШАРКА	До 3. недеље Фебруара	<u>24.02.</u> СШ – М,Ж ГХ Мостонга (ОФО сала)	<u>03.03.</u> СШ – М,Ж ГХ Апатин	До 3. недеље Марта	омладинци 25.-26.март 2010. омладинке 30.-31. март 2010.	Књажевац Стара Пазова и Инђија
		До 4. недеље Фебруара	<u>02.03.</u> ОШ-Ж <u>03.03.</u> ОШ-М ГХ Мостонга	<u>10.03.</u> ОШ – М,Ж ГХ Апатин	До 2. недеље Априла	пионири 20.-21. април 2010. пионирке 22.-23. април 2010.	Сремска Митровица нема домаћина
4.	СШ ОДБОЈКА	До 1. недеље Октобра	<u>07.10</u> СШ – М,Ж Соколски дом	<u>14.10.</u> СШ – М,Ж Соколски дом	До 1. недеље Новембра	омладинци 9.-10. новембар 2009. омладинке 12.-13. новембар 2009	нема домаћина Трстеник
						СП 26. јун - 4. јул 2010.	Баотоу (Кина)
		До 4. недеље Новембра	<u>01.12.</u> ОШ-Ж <u>02.12.</u> ОШ – М Соколски дом	<u>09.12.</u> ОШ – М,Ж Соколски дом	До 1. недеље Фебруара	пионири 8.- 9. фебруар 2010. пионирке 11.-12. фебруар 2010.	нема домаћина Зрењанин
5.	МАЛИ ФУДБАЛ	До 2. недеље Марта	<u>23.03.</u> ОШ –Ж <u>24.03</u> ОШ – М <u>25.03.</u> СШ – М ГХ Мостонга (велика сала)	<u>20.04.</u> ОШ – М,Ж <u>21.04.</u> СШ – М ГХ Оџаци	До 1. недеље Маја	пионири 17.-18. мај 2010. пионирке 20.-21.мај 2010. омладинци 26-27.мај 2010.	пионири Трстеник пионирке нема домаћина омладинци нема домаћина
6.	СПОРТСКА ГИМНАСТИКА	До 2. недеље Марта		<u>24.03.</u> ОШ,СШ – М,Ж Соколски дом	До 1. недеље Априла	ЖСГ 2-3 недеља априла МСГ 2-3 недеља априла	нема домаћина нема домаћина

7.	СШ РУКОМЕТ	До 1. недеље Октобра	<u>15.10.</u> СШ – М,Ж ГХ Мосотнга (велика сала)	<u>21.10.</u> СШ – М, Ж ГХ Црвенка	До 1. недеље Новембра	омладинци 16.-17.новембар 2009. омладинке 18.-19-новембар 2009.	нема домаћина Шабац
						СП 19.-27. март 2010.	Брага (Португалија)
	ОШ	До 1. недеље Новембра	<u>10.11. ОШ – Ж</u> <u>11.11. ОШ – М</u> ГХ Мостонга (велика сала)	<u>18.11.</u> ОШ – М,Ж ГХ Црвенка	До 1. недеље Маја	пионири 10.-11. мај 2010. пионирке 13.-14. мај 2010.	нема домаћина нема домаћина
8.	СТРЕЉАШТ ВО	До 2. недеље Марта	<u>17.03.</u> ОШ,СШ – М, Ж СК „Блацк хорсе“	<u>31.03.</u> ОШ, СШ М,Ж ГХ Озаци	Нема	О.ш. 4.недаља априла С.ш. 4.недеља априла	нема домаћина
9.	АТЛЕТИКА	До 3. недеље Априла	<u>29.04.</u> ОШ,СШ – М,Ж Аеродром Со	<u>06.05.</u> ОШ,СШ – М,Ж Аеродром – Сомбор	До 3. недеље Маја	сви 24. маја 2010.	Сремска Митровица
10.	МАЛЕ ОЛИМПИЈСКЕ ИГРЕ				Нема	сви 9. јун 2010	Пирот
11.	ПРОЛЕЋНИ КРОС		<u>22.04.2010.</u> ОШ,СШ – М,Ж ГрС Раднички	Нема	Нема	Нема	Нема

Венац Војводе Петра Бојовића 11, 25000 Сомбор, тел./фах - 025/436-787

е-маил: спортскисавезсомбора@gmail.com

НАПОМЕНА:

1. Спортски Савез Општине Сомбор за сва такмичења која организује у Сомбору обезбеђује:
 - спортске објекте
 - судије, записничаре и мериоце времена
 - дипломе за најуспешније екипе и појединце
 - ужину за све такмичаре, наставнике и професоре
 - пријаву јавног скупа и по потреби редарску службу
 - медицинску заштиту

2. Сва Општинска и Окружна такмичења (сем пливања) почињу пријавом и жребом у 09:00 часова (за делегатски састанак приложити оверен списак од стране директора).

3. Школе су дужне најмање три дана пре сваког такмичења, утврђеног календаром за школску 2009./2010. годину, да потврде или одјаве школску екипу Савезу.

4. Право наступа имају сви редовни ученици:

ОШ

- категорија 1-4 разреда 11 година и млађи рођени 01.09.1998. и млађи
- категорија 5-6 разред 13 година и млађи рођени 01.09.1996. – 31.08.1998.
- категорија 7-8 разреда 15 година и млађи рођени 01.09.1994. – 31.08.1996.

СШ

- категорија 1-4 разреда 19 година и млађи рођени 01.09.1990. и млађи

- такмичење у рукомету и одбојци за средње школе у мушкој и женској конкуренцији на свим нивоима од Општинског до Републичког спровешће се у конкуренцији I-II разреда (право наступа сви редовни ученици рођени 01.09.1992. и млађи).

- Школске екипе и појединце на свим појединцима воде искључиво наставници тих школа уз обавезу да се налазе на овереном списку од стране директора.
- 5. На Међуоружним и Републичким такмичењима за школску 2009./2010. годину за све такмичаре и професоре обавезне су спортске књижице ,а број такмичара по екипама је следећи: рукомет-12, фудбал, кошарка, одбојка- 10.
За све такмичаре обавезан је лекарски преглед (који важи 6 месеци).
- 6. За Међуокружна и Републичка такмичења Спортски Савез Општине Сомбор обезбеђује:
 - такмичарске књижице за ученике и професоре
 - трошкове путовања
- 7. Распоред такмичења за ниже разреде: између четири ватре и мали фудбал биће накнадно утврђен, (планира се за друго полугодиште) сходно броју заинтересованих школа.

У Сомбору,18.09.2009 године

Спортски Савез Општине Сомбор
Координатор округа за школски спорт
Имре Ото

**Прилог број 5: СПИСАК КУЛТУРНО УМЕТНИЧКИХ ДРУШТАВА
КОЈИ ДЕЛУЈУ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА СОМБОРА СА ОКОЛНИМ
НАСЕЉИМА**

Град Сомбор

1. ГКУД Раванград
2. ГКУД Сомбор , Благојевићева 90.
3. Хрватско културно умјетничко друштво "Владимир Назор", В.Р.Путника 29, Сомбор

Околна насеља

- 1.Хрватско културно просветно друштво "Силвије Страхимир Крањчевић", Југословенска 20, Б.Брег
- 2.КУД "Бодрог", И.Г.Ковачић 32 , Бачки Моноштор
- 3.КУД "Гаково", КПЗ Гаково, Краља Петра И
- 4.КУД "Вук Караџић", Николе Тесле 19 , Чонопља
5. КУД "Никола Тесла", Николе Тесле 61, Дорослово
6. МКПЗ "Стапар", Карађорђево плац бб, Стапар
7. КУД "Крила Буковице", МЗ Риђица
8. УГ "Буковица", МЗ Риђица
- 9.КУД "Невен", Солунских добровољаца 29, Алекса Шантић
- 10.КУД "Мориц Жигмонд", Н.Тесле 60, Дорослово
- 11.КУД "Ђурђевак", Ул. М.Пијаде, Кљајићево
- 12.КУД "Доситеј", Ул.Ослобођења 92, Станишић
- 13.КУД "Петрова гора", М.Пијаде 45, Кљајићево

Податке уобличили и сортирали за потребе Локалног акционог плана за младе Културни центар "Лаза Костић" Сомбор

Прилог број 6: СПИСАК МУЗИЧКИХ, ЛИКОВНИХ И АМАТЕРСКИХ ДРУШТАВА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА СА ОКОЛНИМ НАСЕЉИМА

1. Српски православни црквени хор "Цар Константин и царица Јелена", Српска православна црквена општина Сомбор
2. Музичко друштво ВИВА, В. Назора 3, Светозар Милетић
3. КД Петефи Шандор, Трг ослобођења 3, Телечка
4. МКПЗ Бездан, МЗ Бездан
5. КУД Арањи Јанош, Никола Тесла 19, Чонопља
6. КУД Петефи Шандор, Сомборски пут 23, Бездан
7. Друштво ликовних стваралаца "Ликовна група 76", Душана Мудрака 8, Сомбор
8. КД Немет Ласло, МЗ Светозар Милетић
9. КУД Румунка, Пионирска 48, Бачки Моноштор
10. Хрватско буњевачко културно уметничко друштво "Лемеш"
11. Ул. Д. Обрадовића, Светозар Милетић,
12. Културни центар Колут, Трг бораца, Колут
13. УГ Буњевачко коло, Штросмајерова 11, Сомбор

Податке уобличио и сортирао за потребе Локалног акционог плана за младе Културни центар "Лаза Костић" Сомбор

Прилог број 7: ЛИСТА ИНСТИТУЦИЈА/ОРГАНИЗАЦИЈА КОЈЕ ДЕЛУЈУ НА ПОЉУ ОСТВАРИВАЊА ПРАВА МЛАДИХ

Р.бр	Назив установе	Адреса	Контакт особа
Област запошљавања			
1	Национална служба за запошљавање	Апатински пут бр.1 025/464-000	Секула Тањевић, директор
2	Регионална агенција за развој малих и средњих предузећа предузетништва "Сомбор"	Трг Цара Лазара 1 025/421-127	Татјана Зидаревић, заменик директора
Област образовања			
1	Гимназија "Вељко Петровић" Сомбор	Доситеја Обрадовића 2 025/420-327	Бранислав Чурчић, директор
2	Средња пољопривредно-прехрамбена школа	Хацића Светића 18 025/482-586	Љубица Јовичић Прибић, директор
3	Средња економска школа	Апатински пут 90	Драгомир Миљић,

		025/421-217	директор
4	Средња школа "Свети Сава"	Подгоричка 7 025/25-699	Милан Миланковић, директор
5	Средња техничка школа	Трг Цара Лазара 4 025/421-067	Јанош Хорват, директор
6	Медицинска школа "Др Ружица Рип"	Подгоричка 7 025/430-540	Јован Бељански, директор
7	Средња музичка школа	Венац Радомира Путника	
8	Дом ученика средњих школа општине Сомбор	Стапарски пут	Миланко Јовичић, директор
9	Дом студената "Др Зоран Ђинђић"	Подгоричка бб 025 462 626	Бранко Суцуковић, управник
10			
Област спорта			
1	Спортски центар "Соко"	Венац Радомира Путника 11 025/22-331	Слађана Хернаус, директор
2	Спортски савез општине Сомбор	Венац Радомира Путника 11 025/436-787	Синиша Лазић, председник Срђан Завишин
Област социјалне заштите			
1	Дом за децу без родитељског старања "Мирослав Мика Антић"	025/450-743	Весна Воркапић, управник
2	Центар за социјални рад	Улица Карађорђева 4 025/482-499	Силвија Крањц, директор
3			
Област здравствене заштите			
1	ЗЦ "Др Радивој Симоновић"	Војвођанска 75 025/22-033	Др Бранислав Бојић, директор
2	Дом здравља		Др Милан Божичковић
3	Завод за јавно здравље	Војвођанска 47 025/22-225	Др Срђан Мереи, директор
4	Саветовалиште за младе (ради у склопу Дома здравља)	Мирна улица 025/460-450	Ирена Крендић, педагог
5.	Црвени крст	Апатински пут 19, 025/431-430	Гордана Савин, секретар
Област безбедности и правосуђа			
1	Полицијска управа Сомбор	Трг Цара Уроша 1	
2	Општински суд	Венац Степе Степановића, 025/22-221	
3.	Окружни суд	025/22-568	
Област културе			
1	Градска библиотека "Карло Бијелички"	Трг Цара Лазара 3 Краља Петра I бр.	Миљана Зрнић, директор

		11 025/431-011	
2	Градски Музеј	Трг Републике 4 025/422-728	Бранимир Машуловић, директор
3	Народно позориште Сомбор	Трг Косте Трифковића 2, 025/437-666	Биљана Кескеновић, управник
4	Културни центар "Лаза Костић"	Венац Радомира Путника 2, 025/434-340	Михајло Несторовић, директор
5	Галерија Милана Коњовића	Трг Светог Тројства 2, 025/22-563	Ирма Ланг, директор